คู่มือ

เกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา ระดับคณะ
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

PIM - FQC

PIM'S FACULTY QUALITY CRITERIA

ปรับปรุงตามมติที่ประชุมคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา

ดอกบัวมังคลอุบล ดอกไม้ประจำสถาบัน

“ความเพียรพยายาม ความอดทน และ ความสำเร็จอันงดงาม”

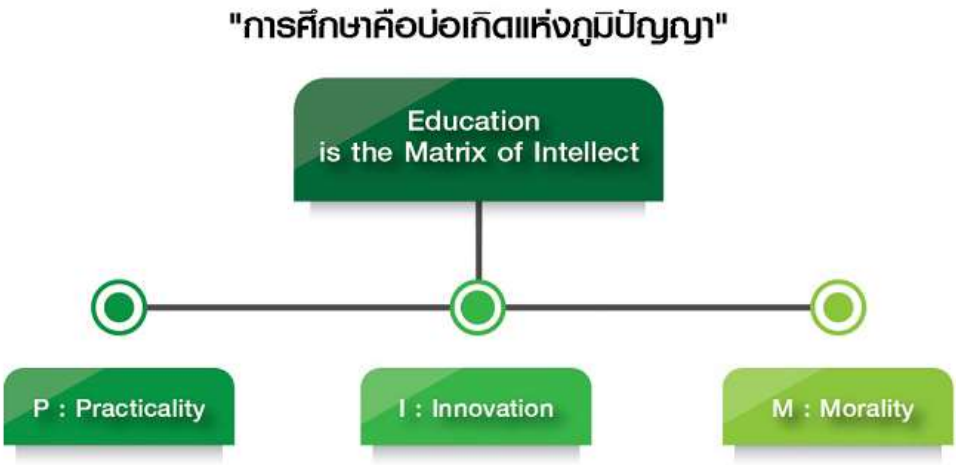

ปณิธาน & ปรัชญาของ PIM

คำนำ

ในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษานั้น กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2561 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ปรับปรุงมาตรฐานการอุดมศึกษาดังกล่าวให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 โดยครอบคลุมด้านผลลัพธ์ผู้เรียน ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และด้านการบริหารจัดการ ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน โดยเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญ คือ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีคุณลักษณะของคนไทยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ ของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์เป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ตลอดจนเหมาะสมกับบริบทของสถาบัน ซึ่งดำเนินการจัดการศึกษาภายใต้รูปแบบ Work-based Education (WBE) ด้วยเหตุนี้สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์จึงได้นำเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ พ.ศ. 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มาพัฒนาต่อยอดเป็นเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะของสถาบันขึ้น เรียกว่า “PIM’s Faculty Quality Criteria Version 2020” หรือ เกณฑ์ PIM-FQC 2020 เพื่อควบคุมคุณภาพ ติดตาม ตรวจสอบ และพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของคณะวิชาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอุดมศึกษา สามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญทุกภาคส่วน เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนชุมชนและสังคม

คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ PIM-FQC 2020 นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะวิชาใช้เป็นแนวทางในการกำกับและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แนวทางในการวิเคราะห์และสรุปผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตลอดจนกระบวนการประเมินคุณภาพภายใน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นคู่มือส่งเสริมให้คณะวิชาสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในได้อย่างมีประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง อันจะเป็นกลไกสำคัญสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

สำนักประกันและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	**i**
บทที่ 1 การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา	**1**
1. เหตุผลและความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา	1
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา	4
3. การประกันคุณภาพการศึกษา	12
4. ความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์ PIM-FQC 2020 กับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561	16
บทที่ 2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์	**18**
1. บริบทของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์	18
2. การจัดการเรียนการสอนแบบ Work-based Education (WBE)	20
3. การปรับปรุงเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์	22
4. กระบวนการและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์	24
บทที่ 3 นิยามศัพท์	**28**
บทที่ 4 การประกันคุณภาพระดับคณะด้วยเกณฑ์ PIM-FQC 2020	**37**
ส่วนที่ 1 โครงร่างองค์กร (Organizational Profile: OP)	39
ส่วนที่ 2 รายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	46
มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน	48
มาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและนวัตกรรม	59
มาตรฐานที่ 3 ด้านการบริการวิชาการ	72
มาตรฐานที่ 4 ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย	75
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ	78
ส่วนที่ 3 การสรุปผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ	84
ผลลัพธ์การดำเนินงานที่สำคัญ	86

ภาคผนวก **101**

ก. บันทึกการปรับปรุงรายละเอียดคู่มือที่สำคัญ 102

ข. คณะทำงานจัดทำคู่มือและเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (เป็นปกหลัง) 104

“ทำอะไรต้องรักษาคุณภาพ น่าเชื่อถือ จึงได้ชื่อว่ามีความเป็นมนุษย์”

คุณธนินท์ เจียรวนนท์, ประธานอาวุโส เครือเจริญโภคภัณฑ์

(ที่มา หนังสือความสำเร็จดีใจได้วันเดียว หน้า 21)

บทที่ 1
การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา

1. เหตุผลและความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.1 ความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา

ภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติมี 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การดำเนินการตามภารกิจ ทั้ง 4 ประการดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการ ที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งจะต้องเร่งดำเนินการตามปัจจัยดังกล่าว คือ

1) คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายในประเทศ ที่มีแนวโน้มแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมโดยรวมของประเทศในระยะยาว

2) ความท้าทายของโลกาภิวัตน์ต่อการอุดมศึกษา ทั้งในประเด็นการบริการการศึกษาข้ามพรมแดน และการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิต การประกอบอาชีพของบัณฑิตในอนาคต อันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งทั้งสองประเด็นต้องการการรับประกันของคุณภาพการศึกษา

3) สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่า สามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิต ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและชุมชน

4) สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (Public Information) ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป

5) สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม (Participation) มีความโปร่งใส (Transparency) และมีความรับผิดชอบ ซึ่งตรวจสอบได้ (Accountability) ตามหลักธรรมาภิบาล

6) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน รวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

7) คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้มาตรฐานการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2549 เพื่อเป็นกลไกกำกับมาตรฐานระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงานโดยทุกหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจะได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

8) กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2552 และคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2552 เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา

9) กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2554 เพื่อเป็นกลไกส่งเสริม และกำกับให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้มีมาตรฐาน ตามประเภท หรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่ม

10) กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และแนวทางการบริหารเกณฑ์

11) กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ

12) กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2561 โดยให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการฉบับเดิม ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2549 เพื่อให้สอดคล้องมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์ของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์จำเป็นต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อให้สถาบันได้มีการพัฒนามุ่งสู่วิสัยทัศน์ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยระบบดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติการศึกษาแห่งชาติ และเป็นไปตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว มาตรฐานระดับชาติและนานาชาติ

2) เพื่อตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระดับคณะตามระบบคุณภาพและกลไกที่สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์กำหนดขึ้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบคุณภาพต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ และได้มาตรฐาน

3) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนได้รับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้คณะทราบสถานภาพ ของตนเอง อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพตามเป้าหมาย (Targets) และเป้าประสงค์ (Goals) ที่ตั้งไว้ตามศักยภาพและจุดเน้นของตนเอง และนำไปสู่การปรับปรุงผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และยกระดับขีดความสามารถของคณะและสถาบัน

4) เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญทุกภาคส่วน อันทำให้มั่นใจและเชื่อมั่นได้ว่า สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์สามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาภายใต้ความเชี่ยวชาญของศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาแบบ Work-based Education (WBE) ได้อย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามที่กำหนด

5) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ และมาตรฐานโดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษา และหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสภาสถาบันของหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรับรองการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการติดตาม และตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ระดับ ซึ่งประเมินโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)” หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุกรอบ 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

2.2 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) และแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาอุดมศึกษาที่ไร้ทิศทาง ซ้ำซ้อน ขาดคุณภาพ และขาดประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นกลไกหลักในการดำเนินการ กล่าวคือ

ให้มีการสร้างกลไกการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาตามพันธกิจของสถาบันในแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีพื้นที่บริการ และจุดเน้นระดับการศึกษาที่ต่างกัน รวมทั้งมีพันธกิจและบทบาทในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศต่างกันตามความหลากหลาย ทั้งการพัฒนาฐานรากสังคม เศรษฐกิจ รวมถึงการกระจายอำนาจในระดับท้องถิ่น การขับเคลื่อนภาคการผลิตในชนบท ท้องถิ่น และระดับประเทศจนถึงการแข่งขันในโลกาภิวัตน์ ซึ่งระบบอุดมศึกษาแต่ละกลุ่มเหล่านี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษา และส่งผลกระทบที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศอย่างมีนัยสำคัญ อาทิ สามารถสร้างความเป็นเลิศได้ตามพันธกิจของสถาบัน สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศดีขึ้น ส่งผลเชิงบวกต่อการผลิต พัฒนา และการทำงานของอาจารย์ สามารถปรับจำนวนของบัณฑิตในสาขาที่เป็นความต้องการของสังคม ลดการว่างงาน โดยที่สถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มเหล่านี้มีกลไกร่วมกันในการประกันคุณภาพ เพื่อให้นักศึกษาสามารถต่อยอด ถ่ายโอนแลกเปลี่ยนกันได้ระหว่างกลุ่ม และในระยะยาวการประเมินคุณภาพควรนำไปสู่ระบบรับรองวิทยฐานะ (Accreditation) ที่นักศึกษา และสาธารณะให้ความเชื่อถือ เป็นฐานและเงื่อนไขในการจัดสรรงบประมาณของรัฐ และการสนับสนุนจากภาคเอกชน รวมทั้งการโอนย้ายหน่วยกิต

จากกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาในปี 2554 กำหนดประเภท หรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่มคือ

กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน หมายความถึง สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จัดฝึกอบรมสนองตอบความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความรู้เข้าสู่ภาคการผลิตจริงในชุมชน สถาบันสนับสนุนรองรับการเปลี่ยนอาชีพพื้นฐาน เช่น แรงงานที่ออกจากภาคเกษตร เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี หมายความถึง สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค สถาบันมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานธุรกิจ และบุคคลในภูมิภาค เพื่อรองรับการดำรงชีพ สถาบันอาจมีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาโทด้วยก็ได้

กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง หมายความถึง สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชา ทั้งสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ รวมทั้งสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง สถาบันอาจเน้นการทำวิทยานิพนธ์ หรือการวิจัยหรือเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการประกอบอาชีพระดับสูงหรือเน้นทั้งสองด้าน รวมทั้งสถาบันอาจมีบทบาทในการพัฒนาภาคการผลิตจริง ทั้งอุตสาหกรรม และ

บริการ สถาบันในกลุ่มนี้อาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 เป็นสถาบันที่เน้นระดับบัณฑิตศึกษา และลักษณะที่ 2 เป็นสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี

กลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูง และผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก หมายความถึง สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก และเน้นการทำวิทยานิพนธ์และการวิจัย รวมถึงการวิจัยหลังปริญญาเอก สถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้นำทางความคิดของประเทศ สถาบันมีศักยภาพในการขับเคลื่อนอุดมศึกษาไทยให้อยู่ในแนวหน้าระดับสากล มุ่งสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎี และข้อค้นพบใหม่ทางวิชาการ

ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงต้องสร้างกลไกการประเมินคุณภาพให้สอดรับกับการแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่มดังกล่าว

ต่อมาด้วยประเทศไทยเข้าสู่ยุคสมัยของการปฏิรูปประเทศในทุก ๆ ด้านตามนโยบาย Thailand 4.0 ทำให้อุดมศึกษาต้องปฏิรูปตนเองไปพร้อมกับการปฏิรูปประเทศเพื่อให้สามารถดำเนินบทบาทเป็นกลไกสนับสนุนการผลักดันนโยบายดังกล่าว จึงได้มีการกำหนดแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ภายใต้วิสัยทัศน์ คือ “อุดมศึกษาไทยเป็นแหล่งสร้างปัญญาให้สังคม นำทางไปสู่การเปลี่ยนแปลง สร้างนวัตกรรม ความรู้ งานวิจัย ที่เสนอทางเลือกและแก้ปัญหา เพื่อการพัฒนาประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน” โดยมียุทธศาสตร์หลัก 6 ประการ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 อุดมศึกษาเป็นแหล่งพัฒนากำลังคนและสร้างเสริมศักยภาพทั้งทักษะความคิดและการรู้คิด เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพนักศึกษา เสริมสร้างความรู้ และทักษะทางอาชีพให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างสมรรถนะหลักของอุดมศึกษาไทยให้เป็นแหล่งพัฒนาต่อยอดความสามารถในการใช้ความรู้ สร้างผลงานวิจัย ค้นหาคำตอบที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา และพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 อุดมศึกษาเป็นแหล่งสนับสนุนการสร้างงานและนำความรู้ไปแก้ปัญหาผ่านความร่วมมือกับภาคเอกชนและท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และมีระบบการกำกับดูแลที่รับผิดชอบต่อผลการดำเนินการของมหาวิทยาลัยในทุกด้าน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ปรับระบบโครงสร้างการตรวจสอบ การจัดสรรงบประมาณ และการติดตามรายงานผลที่มีประสิทธิภาพ

แผนอุดมศึกษาระยะยาวฯ ดังกล่าวนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561

2.3 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561

มาตรฐานการศึกษาของชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งยึดเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา และให้หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา โดยการกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และใช้เป็นเป้าหมายในการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนอันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงการอุดมศึกษา ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการกำหนดแนวคิด ปรัชญา และวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษา ให้เป็นอัตลักษณ์และสอดคล้องกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียน

หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มีระบบการบริหารจัดการทั้งด้านผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน หลักสูตรการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการศึกษาและการประเมินตลอดจนระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ที่เหมาะสมตามการจัดการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และผลลัพธ์สะสมที่ครอบคลุมระดับและประเภทการศึกษาที่ต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ สถาบันผลิตและพัฒนาครูในฐานะกลไกสำคัญในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ จะต้องมีบทบาทในการเตรียมความพร้อมครูก่อนประจำการ และส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย 4.0 จะต้องธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือ เป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ 3 ด้านโดยเป็นคุณลักษณะขั้นต่ำดังนี้

1. ผู้เรียนรู้ (Learner Person) คือ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักษาและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) คือ เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดดิจิทัล (Digital Intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเอง และสังคม

3. พลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) คือ เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

2.4 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2561 กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาเอาไว้ 5 ด้าน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน

1.1 เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความรอบรู้ด้านต่าง ๆ ในการสร้างสัมมาอาชีพ ความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเป็นผู้มีคุณธรรม ความเพียร มุ่งมั่น มานะ บากบั่น และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.2 เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าให้กับตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศ

1.3 เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้คุณค่าและรักษ์ความเป็นไทย ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืนทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และประชาคมโลก

มาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

สถาบันอุดมศึกษามีผลงานวิจัยที่เป็นการสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ สร้างสรรค์ นวัตกรรมหรือทรัพย์สินทางปัญญา ที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติความต้องการจำเป็นของสังคม ชุมชน ภาครัฐและเอกชน และประเทศ ผลลัพธ์ของการวิจัยและนวัตกรรมมีผลกระทบสูงต่อการพัฒนาผู้เรียน การสร้างคุณภาพชีวิต หรือการสร้างโอกาส มูลค่าเพิ่ม และขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันระดับนานาชาติ

มาตรฐานที่ 3 ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษาให้บริการวิชาการตามความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน และสังคม ตามระดับความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน โดยมีการบริหารจัดการที่ประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ และมีความโปร่งใส ชัดเจน และ ตรวจสอบได้ ผลลัพธ์ของการบริการวิชาการนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของผู้เรียน ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรฐานที่ 4 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนรู้ การวิจัย หรือการบริการวิชาการซึ่งนำไปสู่การสืบสาน การสร้างความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม การปรับและประยุกต์ใช้ศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและต่างประเทศอย่างเหมาะสม ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน ผลลัพธ์ของการจัดการด้านศิลปวัฒนธรรมทำให้เกิดความภูมิใจในความเป็นไทย หรือการสร้างโอกาสและมูลค่าเพิ่มให้กับผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ

5.1 สถาบันอุดมศึกษามีหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนแบบบูรณาการเพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและความต้องการที่หลากหลายของประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม สถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

5.2 สถาบันอุดมศึกษามีการบริหารงานตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนมีการบริหารจัดการบุคลากรและทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล คำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยืดหยุ่นคล่องตัว โปร่งใสและตรวจสอบได้

5.3 สถาบันอุดมศึกษามีระบบประกันคุณภาพ มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและพัฒนาการจัดการศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และสถาบันที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกำกับให้การจัดการศึกษาและการดำเนินงานตามพันธกิจเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.5 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

หลังจากที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา ได้เสนอระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2543 ได้มีมติเห็นชอบกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ซึ่งต่อมาได้จัดทำเป็น**ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2545** เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติ สาระสำคัญของประกาศฉบับนี้ระบุให้ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุน และส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเพื่อจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งให้มีการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาจากภายใน หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก รวมถึงสนับสนุนให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาขึ้นในแต่ละคณะ หรือสถาบันอุดมศึกษา เพื่อกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีการตรวจสอบ ประเมินระบบกลไก และประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละคณะวิชา หรือสถาบันอุดมศึกษา

หลังจากดำเนินการตามประกาศฉบับปี พ.ศ. 2545 ไประยะหนึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำ **กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546** เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 5 และมาตรา 47 วรรคสอง โดยสาระสำคัญเกี่ยวกับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกฎกระทรวงฉบับนี้ ยังคงไว้ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยฯ พ.ศ. 2545 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ถือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ต่อมาในปี พ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

พ.ศ. 2553 แทนฉบับเดิม โดยรวมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกของการศึกษาทุกระดับไว้ในฉบับเดียวกัน โดยมีการปรับให้คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาทำหน้าที่หลัก 2 ประการ คือ 1) วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ 2) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา โดยนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนให้ระบบการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย การประเมินคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ โดยกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

ต่อมาในปี 2561 กระทรวงศึกษาธิการได้ออก**กฎกระทรวงว่าด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ให้ยกเลิก กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553** โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษาเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. การประกันคุณภาพการศึกษา

ก่อนมีประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ตระหนักดีถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และได้จัดทำประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ การให้เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) ความมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน (Institutional Autonomy) และความพร้อมของสถาบันที่จะรับการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกตามหลักการของความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

ต่อมาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ สนับสนุนทรัพยากรติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ร่วมกับสถานศึกษาในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

3.1.1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ด้วยกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

ข้อ 4 เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ตามข้อ 3 แล้ว ให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

ด้วยเหตุนี้สถาบันอุดมศึกษาจึงมีอิสระในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสม สอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบัน โดยอาจเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้กันแพร่หลายในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือเป็นระบบเฉพาะที่สถาบันพัฒนาขึ้นเอง แต่ไม่ว่าเป็นระบบคุณภาพแบบใดจะต้องมีกระบวนการทำงานที่เริ่มต้นจากการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบ การประเมิน และการปรับปรุงพัฒนา ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินภารกิจของสถาบันบรรลุเป้าประสงค์ และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็เป็นหลักประกันแก่สาธารณชนให้เชื่อมั่นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

หลักการสำคัญในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษามีดังต่อไปนี้

1) ส่งเสริมพันธกิจหลัก และพันธกิจสนับสนุนของการอุดมศึกษาภายใต้ความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

2) เป็นระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครอบคลุมปัจจัยนำเข้า และกระบวนการซึ่งสามารถส่งเสริม และนำไปสู่ผลลัพธ์ของการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษารอบใหม่ประกอบด้วยการประกันคุณภาพระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยจะเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2557

- ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร มีการดำเนินการตั้งแต่การควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินฯ จะมุ่งไปที่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าการประเมินคุณภาพ เพื่อให้สามารถส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนด และสะท้อนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

- ระบบการประกันคุณภาพภายในระดับคณะและระดับสถาบัน เป็นการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่คณะและสถาบันพัฒนาระบบประกันคุณภาพโดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและความมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา ซึ่งจะประเมินตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่คณะและสถาบันต้องการเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามศักยภาพและประเภทของกลุ่มสถาบันซึ่งเป็นการประเมินความเข้มแข็งทางวิชาการ

4) ให้อิสระกับสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

5) เชื่อมโยงกับระบบคุณภาพอื่นที่กำหนด และเป็นนโยบายของ กกอ. โดยเฉพาะเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และการเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ. เพื่อไม่ให้เป็นการทำงานซ้ำซ้อนเกินความจำเป็น หรือสร้างภาระการทำงานของหน่วยงาน

3.1.2 มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ

มาตรฐานเป็นกรอบสำคัญในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา คือ มาตรฐานการอุดมศึกษาในขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกมาก เช่น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. หรือกรอบการปฏิบัติราชการตามมิติด้านต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในกรณีมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นต้น

กำหนดตัวบ่งชี้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพและตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ ดังนี้

1) ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพจะระบุเกณฑ์มาตรฐานเป็นข้อ ๆ กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้เป็น 5 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 การประเมินเชิงคุณภาพนี้จะมีทั้งการนับจำนวนข้อ และระบุว่าผลการดำเนินงานได้กี่ข้อ ได้คะแนนเท่าใด กรณีที่ไม่ดำเนินการใด ๆ หรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้ 1 คะแนน ให้ถือว่าได้ 0 คะแนน และการประเมินโดยกำหนดการให้คะแนนตามที่ได้ คณะ หรือสถาบันดำเนินการ และกรรมการประเมิน (Peer Review) จะพิจารณาผลการดำเนินการนั้น ๆ ร่วมกัน ก่อนที่จะบันทึกคะแนน โดยมีระดับคะแนนอยู่ระหว่าง 0-5

2) ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณอยู่ในรูปของร้อยละ หรือค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนนระหว่าง 1 ถึง 5 โดยเป็นค่าต่อเนื่อง (มีจุดทศนิยม) สำหรับการแปลงผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ (ซึ่งอยู่ในรูปร้อยละ หรือค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนน โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ซึ่งแต่ละตัวบ่งชี้จะกำหนดค่าร้อยละ หรือค่าเฉลี่ยที่คิดเป็นคะแนนเต็ม 5 ไว้

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ได้กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพ การศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ นำไปใช้เป็นแนวทาง (Guideline) ในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในของแต่ละสถาบันตามความสมัครใจ ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในจะครอบคลุมพันธกิจหลัก 4 ประการของการอุดมศึกษา และพันธกิจด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ (1) พันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต (2) พันธกิจด้านการวิจัย (3) พันธกิจด้านการบริการ

วิชาการ (4) พันธกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ สำหรับการประกันคุณภาพระดับหลักสูตรจะเน้นพันธกิจในด้านการผลิตบัณฑิตเป็นสำคัญ ส่วนพันธกิจด้านอื่น ๆ จะเป็นการบูรณาการเข้าไว้ด้วยกัน หากเป็นตัวบ่งชี้ในระดับคณะ และสถาบันจะครอบคลุมพันธกิจหลักของการอุดมศึกษารวม ทั้งการบริหารจัดการได้ทั้งหมดซึ่งสามารถชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐาน และหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจเหล่านั้นได้ทั้งหมด

โดยคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในฉบับนี้ จะกล่าวถึงระบบและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ ตามเกณฑ์ PIM's Faculty Quality Criteria Version 2020 (PIM-FQC 2020) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (PIM) เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะวิชา

3.1.3 กลไกการประกันคุณภาพ

ในด้านของกลไกการประกันคุณภาพ ผู้ที่มีความสำคัญส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง คือ คณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของสถาบันจะต้องให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน และมีความเข้าใจร่วมกันทุกระดับ โดยมอบหมายให้หน่วยงาน หรือคณะกรรมการรับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบประเมิน และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการ หรือหน่วยงานนี้ คือ การจัดระบบประกันคุณภาพพร้อมทั้งกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับคณะ และสถาบัน ระบบประกันคุณภาพที่ใช้ต้องสามารถเชื่อมโยงให้เกิดคุณภาพของการปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับหลักสูตร ระดับคณะวิชา ไปจนถึงระดับสถาบัน โดยจะต้องจัดทำเป็นคู่มือคุณภาพในแต่ละระดับ เพื่อรับกับการดำเนินงานที่สำคัญ อีกทั้ง คณะกรรมการ หรือหน่วยงานนี้ต้องประสานงานและผลักดันให้เกิดระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถใช้งานร่วมกันได้ในทุกระดับ

3.1.4 ระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการประกันคุณภาพ การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน จะไม่สามารถทำได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพหากปราศจากฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศที่เป็นจริงถูกต้องตรงกันทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับหลักสูตร ระดับคณะวิชา และระดับสถาบัน อีกทั้ง ยังเป็นข้อมูลที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น ระบบสารสนเทศที่ดีมีประสิทธิภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา และส่งผลต่อคุณภาพในทุกขั้นตอน การดำเนินงาน ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงานประจำ การตรวจสอบประเมิน ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนา

4. ความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์ PIM-FQC 2020 กับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ “มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561” เพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย ให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่นและสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีประกาศกระทรวง เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อปรับปรุงมาตรฐานการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 โดยมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษาไว้ 5 ด้าน คือ

- มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและนวัตกรรม
- มาตรฐานที่ 3 ด้านการบริการวิชาการ
- มาตรฐานที่ 4 ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย
- มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ

ดังนั้น เพื่อดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบกับบทบัญญัติตามข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ของสถานศึกษาทุกภาคส่วนเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์จึงได้นำเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในระดับคณะมาปรับปรุงเป็นเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ ของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ หรือเรียกว่าเกณฑ์ PIM’s Faculty Quality Criteria Version 2020 (PIM-FQC 2020)

เกณฑ์ PIM-FQC 2020 ถือได้ว่ามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 เพราะมีตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา ครอบคลุมครบถ้วนตามมาตรฐานการอุดมศึกษาทั้ง 5 ด้าน โดยมีรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางแสดงความสอดคล้องของเกณฑ์ PIM-FQC 2020 กับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561

มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.2561	ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของเกณฑ์ PIM-FQC 2020
มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน	1.1 ผลการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวม
	1.2 การบริการนักศึกษาระดับปริญญาตรี
	1.3 กิจกรรมนักศึกษาระดับปริญญาตรี
	1.4 ร้อยละของจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา
	1.5 การดำเนินการตามระบบ Work-based Learning ในระดับปริญญาตรี
	1.6 ผลประเมินอัตลักษณ์นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไปฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
มาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและนวัตกรรม	2.1 ระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม
	2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม
	2.3 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย
	2.4 ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมหรือเชิงพาณิชย์
มาตรฐานที่ 3 ด้านการบริการวิชาการ	3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม
มาตรฐานที่ 4 ด้านศิลปวัฒนธรรม และความเป็นไทย	4.1 ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ	5.1 อาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก
	5.2 อาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
	5.3 การบริหารคณะเพื่อการกำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธกิจ กลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ของคณะ
	5.4 ระบบกำกับการประกันคุณภาพหลักสูตรและคณะ

บทที่ 2
การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

1. บริบทของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

1.1 ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการโดยสรุป

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนทุนในการก่อตั้งจากบริษัท ศึกษาภิวัฒน์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) และได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้เปิดดำเนินการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา ตามใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ 4/2550 เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2550 ภายใต้ชื่อ “สถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์” ต่อมาสถาบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์” โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายน 2553 เป็นต้นมา ได้รับการรับรองวิทยฐานะ เพื่อทำการสอนระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2550 และในระดับปริญญาเอก เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2555 โดยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการศึกษาและวิจัยทางด้านการบริหารจัดการต่าง ๆ เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพทั้งในเชิงวิชาการและสามารถปฏิบัติงานได้จริง ผ่านการเรียนการสอนภายใต้รูปแบบ Work-based Education (WBE) ดังนั้นนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคนจะได้ฝึกเตรียมเข้าทำงานควบคู่กับการเรียนตลอดระยะเวลาในการศึกษา ตามปรัชญาของสถาบันคือ “การศึกษาคือบ่อเกิดแห่งภูมิปัญญา” (Education is the Matrix of Intellect)

1.2 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถาบัน

ปรัชญา

การศึกษาคือบ่อเกิดแห่งภูมิปัญญา (Education is the Matrix of Intellect)

ปณิธาน

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ได้นำอักษรย่อของสถาบัน (PIM) มาขยายความให้สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน ดังนี้

P: Practicality (ความรู้สู่การปฏิบัติ)

หมายถึง ความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ดี นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริงได้ ทั้งในการประกอบวิชาชีพ การดำรงชีวิต รวมทั้งการพัฒนาและขยายองค์ความรู้ และการวางแผนเพื่ออนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

I: Innovation (นวัตกรรมและการสร้างสรรค์)

หมายถึง ความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีภูมิปัญญา และมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เทคโนโลยี และแนวคิดใหม่ ให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมตามยุคสมัย และสอดรับกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอนาคต เป็นผู้มีศักยภาพในการผลักดันความคิดและแรงบันดาลใจ อันเป็นนามธรรมให้ก่อเกิดเป็นรูปธรรมอย่างกลมกลืนทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อพัฒนาวิถีชีวิตและสังคม

M: Morality (คุณธรรมจริยธรรม)

หมายถึง ความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความบริบูรณ์พร้อม ประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรม เข้าใจในศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของชาติตนและของประชาคมนานาชาติ มีความมั่นคงทางอารมณ์ ปรับตัวให้เข้ากับสภาวการณ์ต่าง ๆ ได้ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ส่วนรวม และรักความถูกต้อง

วิสัยทัศน์

สร้างมืออาชีพด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Creating Professionals through Work-based Education)

พันธกิจ

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ คือ “มหาวิทยาลัยแห่งองค์กรธุรกิจ (Corporate University)” ที่มีพันธกิจ ดังนี้

1. สร้างคนที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของภาคธุรกิจ สังคม และประชาคมโลก โดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Work-based Education)

2. ผสมผสานองค์ความรู้เชิงวิชาการ และองค์กรธุรกิจ เพื่อการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรม (Combination of Academic and Professional Expertise)

3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และส่งเสริมนวัตกรรม (Collaborative Networking)

4. พัฒนาองค์กรที่พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง และมีระบบการบริหารจัดการที่ดี (Transformative Organization & Good Governance)

2. การจัดการเรียนการสอนแบบ Work-based Education (WBE)

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Work-based Education (WBE) ดังนี้

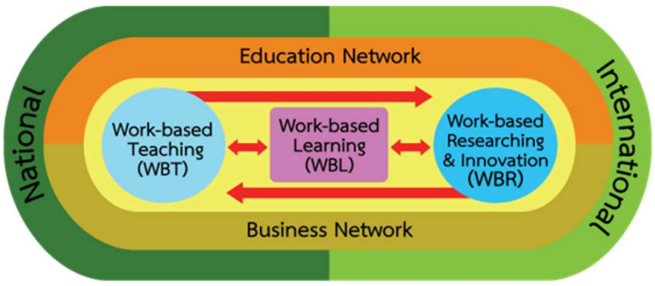

การจัดการศึกษาแบบ PIM Work-based Education (WBE) มี 4 องค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. การสอนโดยมืออาชีพ (Work-based Teaching: WBT) เป็นการเรียนภาคทฤษฎีหลักการทั่วไป และการเรียนรู้วิชาการศึกษาทั่วไปให้นักศึกษามีความสมบูรณ์ นอกจากเป็นความรู้จากตำราแล้ว ได้รับการเรียนรู้จากกรณีศึกษาจากผู้ปฏิบัติงานจริงในองค์กร เตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้ในส่วนที่สองคือ WBL

2. การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติงานจริง (Work-based Learning: WBL) เป็นการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติงานจริงอย่างมีแบบแผนรองรับ กล่าวคือ การจัดวางโปรแกรม ครูฝึก และมีระบบการติดตามประเมินอย่างเป็นระบบในองค์กร

การจัดการเรียนการสอนจะมีการสลับกันระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการฝึกปฏิบัติงานตามโจทย์ที่กำหนดให้อย่างต่อเนื่องรวม 4-8 ครั้ง ตามความเหมาะสมของหลักสูตร และออกแบบสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการเพื่อทำให้มีการบูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง

ในกระบวนการนี้นักศึกษาสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมหรือทำการทดลองในสถานประกอบการจริงในโจทย์เดิมหรือศึกษาร่วมกับนักศึกษาหรือคณาจารย์จากต่างสาขาวิชาจนสามารถเกิดเป็น

โครงการหรือสร้างนวัตกรรมเพื่อสามารถส่งเข้าประกวดแข่งขันในระดับสถาบันและกลุ่มธุรกิจ เพื่อสร้างความรู้ใหม่กลับไปสู่องค์กรได้อีกด้วย

3. การศึกษางานวิจัยจากปัญหาวิจัยจริง (Work-based Researching & Innovation: WBR) เป็นการศึกษาวิจัยของคณาจารย์จากปัญหาวิจัยจริงในองค์การที่ผลวิจัยพร้อมนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้โดยตรง และกลับมาสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน

การจัดการศึกษาแบบ WBE จะดำเนินการเป็นกระบวนการต่อเนื่องสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี 4-5 ปี ทำให้นักศึกษามีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเป็นเวลาร้อยละ 40–50 ของเวลารวมทั้งหมด

4. มหาวิทยาลัยแห่งการสร้างเครือข่าย (Networking University) การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการสร้างเครือข่ายถือเป็นเป็นพลังเสริมที่สำคัญที่ทำให้กระบวนการ Work-based Education ประสบความสำเร็จ จากที่กล่าวมาข้างต้น การดำเนินการตามกระบวนการ Work-based Education จะบรรลุวัตถุประสงค์ไปไม่ได้เลย ถ้าปราศจากการสร้างเครือข่ายอันทรงประสิทธิภาพ ทั้งนี้สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์จึงมุ่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อร่วมเป็นพลังเสริมและสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เครือข่ายภาคการศึกษา (Education Network) และเครือข่ายภาคธุรกิจ (Business Network) ทั้งนี้ทั้ง 2 กลุ่มนั้น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักศึกษา

ทั้งนี้ PIM Work-based Education (WBE) ข้างต้นนี้ได้รับการ รับรองลิขสิทธิ์ เลขที่ ว 38214 โดยให้ไว้ ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2558 จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

3. การปรับปรุงเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ “มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561” เพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย ให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่นและสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีประกาศกระทรวง เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อปรับปรุงมาตรฐานการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 โดยมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษาไว้ 5 ด้าน คือ

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

มาตรฐานที่ 3 ด้านการบริการวิชาการ

มาตรฐานที่ 4 ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ

ประกอบกับตามข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ของสถานศึกษาทุกภาคส่วนเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา

ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง สถาบันฯ จึงนำระบบและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการอยู่เดิมมาพิจารณาถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบัน ประจำปีการศึกษา 2561 ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 6/2562 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีการปรับปรุงเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ เพื่อใช้ในปีการศึกษา 2563 เป็นต้นไป โดยมอบหมายสำนักประกันและพัฒนาคุณภาพการศึกษาดำเนินการ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ในระดับหลักสูตรให้คงใช้เกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายในเดิมของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เป็นพื้นฐาน เนื่องจากยังมีความเหมาะสม โดยหลักสูตรสามารถเลือกใช้เกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาสากลอื่น ๆ เช่น AUN-QA ได้หากมีความพร้อม และในส่วนของระดับสถาบันให้ยกระดับไปยังเกณฑ์ EdPEx ในปีการศึกษา 2563

จากมติที่ประชุมฯ ดังกล่าว สำนักประกันและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการยกร่างเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ ของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (PIM's Faculty Quality Criteria: PIM-FQC) และได้ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถาบัน ประจำปีการศึกษา 2562 ในการประชุมครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2563 และได้รับการอนุมัติจากสภาสถาบัน ในการประชุมครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2563 โดยเกณฑ์ดังกล่าวจะเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เป็นต้นไป

4. กระบวนการและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

4.1 กลไกขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ข้อบังคับสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน พ.ศ. 2556 ได้กำหนดคณะกรรมการและหน่วยงานที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบัน ได้แก่ (1) คณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน (2) คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถาบัน (3) คณะกรรมการประจำคุณภาพการศึกษาระดับคณะ (4) สำนักประกันและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งในระดับคณะนั้นคณะกรรมการประจำคุณภาพการศึกษาระดับคณะจะทำหน้าที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะและหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถาบัน
2. จัดทำ พัฒนา บริหารระบบและขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะและหลักสูตรให้เป็นไปตามนโยบายและระบบของสถาบัน
3. มอบหมาย ควบคุม กำกับ ดูแลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะและหลักสูตรให้เป็นไปตามระบบ ขั้นตอนและเป้าหมายที่กำหนด
4. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของคณะและหลักสูตรตลอดจนประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
5. รวบรวมผลการดำเนินงานและจัดทำเอกสารรายงานการประเมินตนเองของคณะและหลักสูตรเพื่อเตรียมรับกับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา
6. จัดทำแผนงานพัฒนาและปรับปรุงระบบการทำงานประจำปี
7. ให้ความร่วมมือในการจัดทำข้อมูลเพื่อรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหาร
8. เตรียมพร้อมร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและสถาบัน เพื่อรับการประเมินและตรวจเยี่ยมจากหน่วยงานภายนอก

4.2 แนวทางและวิธีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดประโยชน์ จึงมีการกำหนดแนวทางการจัดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check/Study) และการเสนอแนวทางปรับปรุง (Act) โดยมีรายละเอียดดังนี้

P:Plan = เริ่มกระบวนการวางแผนการประเมินตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยนำผลการประเมินปีก่อนหน้านี้มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนโดยต้องเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนสิงหาคม

D:Do = ดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษาคือเดือนที่ 1 ถึงเดือนที่ 12 ของปีการศึกษา (เดือนสิงหาคม – กรกฎาคม ปีถัดไป)

C/S:Check/Study = ดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับหลักสูตร และคณะ ระหว่างเดือนสิงหาคม – ตุลาคม ของปีการศึกษาถัดไป

A:Act = วางแผนปรับปรุงและดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมิน โดยคณะกรรมการบริหารระดับหลักสูตร และระดับคณะ นำข้อเสนอแนะและผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในมาวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน (รวมทั้งข้อเสนอแนะของสภาสถาบัน) มาทำแผนปฏิบัติการประจำปีและเสนอตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการ หรือจัดทำโครงการพัฒนาและเสนอใช้งบประมาณกลางปีหรืองบประมาณพิเศษก็ได้

จากแนวทางตามวงจรคุณภาพดังกล่าว สามารถแสดงกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะสำหรับแต่ละปีการศึกษา ตามผังการดำเนินงานดังต่อไปนี้

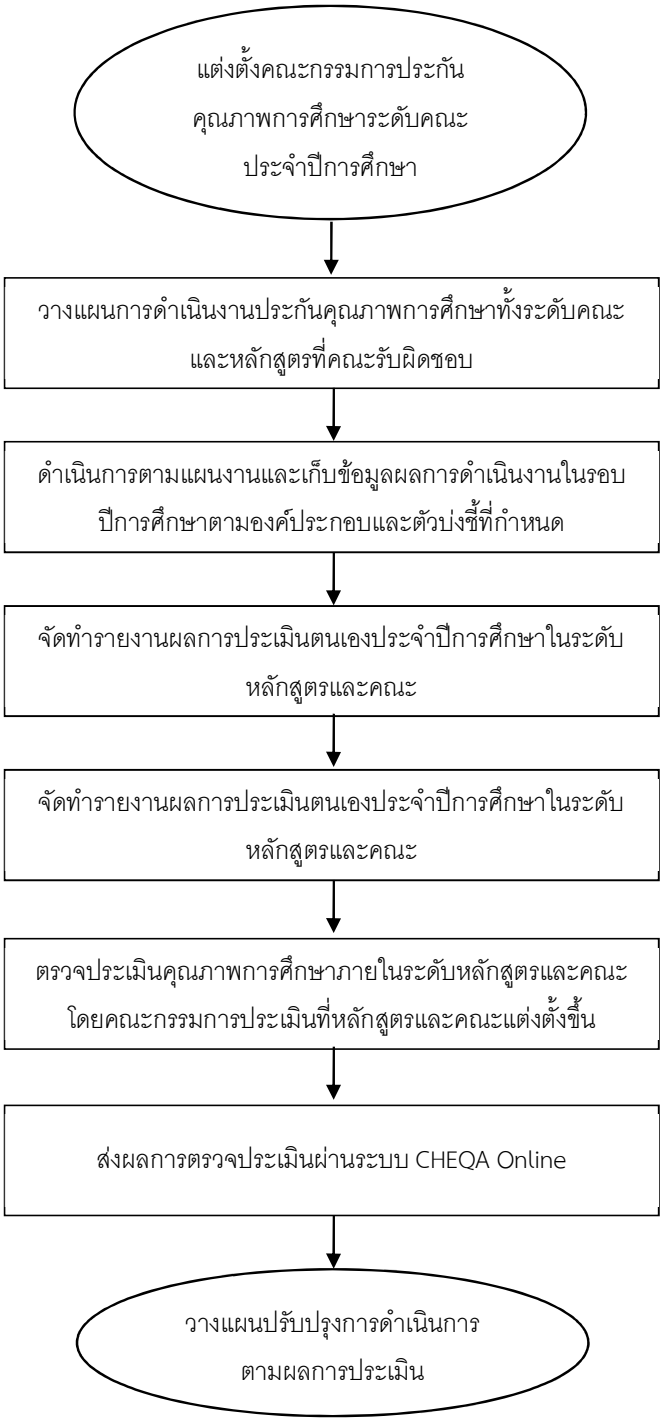
แต่งตั้งคณะกรรมการประกัน
คุณภาพการศึกษาระดับคณะ
ประจำปีการศึกษา
วางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับคณะ
และหลักสูตรที่คณะรับผิดชอบ
ดำเนินการตามแผนงานและเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานในรอบ
ปีการศึกษาตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่กำหนด
จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปีการศึกษาในระดับ
หลักสูตรและคณะ
จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปีการศึกษาในระดับ
หลักสูตรและคณะ
ตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรและคณะ
โดยคณะกรรมการประเมินที่หลักสูตรและคณะแต่งตั้งขึ้น
ส่งผลการตรวจประเมินผ่านระบบ CHEQA Online
วางแผนปรับปรุงการดำเนินการ
ตามผลการประเมิน

4.3 คณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ต้องมีการประเมินตนเองตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในทุกปีการศึกษา ทั้งระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ตามลำดับ โดยสถาบันเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน และส่งผลการประเมินให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ทราบ ผ่านระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพ (CHE QA Online)

คุณสมบัติกรรมการ

ในการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ คุณสมบัติเฉพาะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับคณะ มีดังนี้

1) ประธานกรรมการ ต้องเป็นบุคคลภายนอกสถาบัน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

- เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารระดับคณบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไปและมีประสบการณ์เป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในระดับคณะหรือเทียบเท่า หรือ
- มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีประสบการณ์เป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในระดับคณะหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือ
- มีรายชื่อขึ้นอยู่ในทะเบียนผู้ประเมินของ สป.อว. หรือ เคยผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ประเมินที่ใช้วิทยากรกลางของ สป.อว.

2) กรรมการ (อย่างน้อย 2 คน)

- มีรายชื่อขึ้นอยู่ในทะเบียนผู้ประเมินของ สป.อว. หรือ เคยผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ประเมินที่ใช้วิทยากรกลางของ สป.อว. ทั้งนี้
    - กรณีเป็นอาจารย์ ต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
    - กรณีเป็นบุคลากรสายสนับสนุน ต้องทำหน้าที่ในระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

บทที่ 3
นิยามศัพท์

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ที่แฝงอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์ หรือสัญชาติญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด หรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้งจึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม

2. ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม และถ่ายทอดได้โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ได้ให้ความหมายของคำว่า “การจัดการความรู้” คือ เครื่องมือเพื่อการบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ การบรรลุเป้าหมายของงาน การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน การบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรไปเป็นองค์กรเรียนรู้ และการบรรลุความเป็นชุมชนเป็นหมู่คณะ ความเอื้ออาทรระหว่างกันในที่ทำงาน

การจัดการความรู้เป็นการดำเนินการอย่างน้อย 6 ประการต่อความรู้ ได้แก่

(1) การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็น หรือสำคัญต่องาน หรือกิจกรรมของกลุ่ม หรือองค์กร

(2) การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ

(3) การปรับปรุงดัดแปลง หรือสร้างความรู้บางส่วนให้เหมาะต่อการใช้งานของตน

(4) การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน

(5) การนำประสบการณ์จากการทำงานและการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้

(6) การจดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึก และเชื่อมโยงมากขึ้น เพื่อให้เหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น

โดยที่การดำเนินการ 6 ประการนี้บูรณาการเป็นเนื้อเดียวกัน ความรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นทั้งความรู้ที่ชัดแจ้งอยู่ในรูปของตัวหนังสือ หรือรหัสอย่างอื่นที่เข้าใจได้ทั่วไป (Explicit Knowledge) และความรู้ฝังลึกอยู่ในสมอง (Tacit Knowledge) ที่อยู่ในคน ทั้งที่อยู่ในใจ (ความเชื่อค่านิยม) อยู่ในสมอง

(เหตุผล) และอยู่ในมือ รวมทั้งส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย (ทักษะในการปฏิบัติ) การจัดการความรู้จึงเป็นกิจกรรมที่คนจำนวนหนึ่งทำร่วมกัน ไม่ใช่กิจกรรมที่ทำโดยคนคนเดียว

การตีพิมพ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หมายถึง การตีพิมพ์ผลงานวิชาการฉบับสมบูรณ์ในลักษณะของรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ วารสารวิชาการ หรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการในระดับมหาวิทยาลัย หรือระดับคณะและต้องเป็นผลงานที่ผ่านการกลั่นกรอง (Peer Review) โดยมีบุคคลภายนอกสถาบันร่วมเป็นกรรมการพิจารณาด้วย

การเทียบเคียงผลการดำเนินงาน (Benchmarking) หมายถึง วิธีการในการวัดและเปรียบเทียบผลผลิต บริการ และวิธีการปฏิบัติกับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า เพื่อนำผลการเปรียบเทียบมาใช้ในการปรับปรุงองค์กรของตนเพื่อมุ่งความเป็นเลิศทางธุรกิจ

การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การผสมกลมกลืนของแผนกระบวนการสารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน (organization-wide goal) การบูรณาการที่มีประสิทธิผลเป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (alignment) ซึ่งการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการผลการดำเนินการ มีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

การเผยแพร่งานสร้างสรรค์ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ หมายถึง โครงการร่วมมือระหว่างประเทศไทย กับประเทศอื่น

การเผยแพร่งานสร้างสรรค์ในระดับนานาชาติ หมายถึง การเผยแพร่ที่เปิดกว้างสำหรับทุกประเทศ (อย่างน้อย 5 ประเทศที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มอาเซียน)

การเผยแพร่งานสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาคอาเซียน หมายถึง การเผยแพร่เฉพาะในกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศ (อย่างน้อย 5 ประเทศนับรวมประเทศไทยด้วย) และการให้คะแนนตามแหล่งเผยแพร่ไม่จำเป็นต้องไปแสดงในต่างประเทศ

อาเซียน หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations) มี 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม

การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุม หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับ ในสาขาวิชานั้น ๆ จากภายนอกสถาบันเจ้าภาพอย่างน้อยร้อยละ 25 โดยต้องมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นด้วย และมีบทความที่มาจากหน่วยงานภายนอกสถาบันอย่างน้อย 3 หน่วยงาน และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 25

ทั้งนี้ บทความในการประชุมวิชาการระดับชาติที่นำเสนอให้กองบรรณาธิการหรือคณะกรรมการจัดประชุมพิจารณาคัดเลือกต้องเป็นฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) และได้รับการตีพิมพ์ซึ่งสามารถอยู่ในรูปแบบเอกสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุม วิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานฯ หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น ๆ จากต่างประเทศ อย่างน้อยร้อยละ 25 และมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น และบทความที่มาจากต่างประเทศ อย่างน้อย 3 ประเทศ และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 25

ทั้งนี้ บทความในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ที่นำเสนอให้กองบรรณาธิการหรือคณะกรรมการจัดประชุมพิจารณาคัดเลือกต้องเป็นฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) และได้รับการตีพิมพ์ซึ่งสามารถอยู่ในรูปแบบเอกสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

งานวิจัย หมายถึง กระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนในการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการเสาะแสวงหาความรู้ ใหม่ ตลอดจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้า หรือทดลองวิเคราะห์ และตีความข้อมูล ตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

งานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานศิลปะ และสิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะประเภทต่าง ๆ ที่มีความเป็นนวัตกรรม โดยมี การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบที่เหมาะสมตามประเภทของงานศิลปะ ซึ่งมีแนวทางการทดลอง หรือการพัฒนาจากแนวคิดสร้างสรรค์เดิม เพื่อเป็นต้นแบบ หรือความสามารถในการบุกเบิกศาสตร์ อันก่อให้เกิดคุณค่าทางสุนทรีย์ และคุณประโยชน์ที่ได้รับการยอมรับในวงวิชาชีพตามการจัดกลุ่มศิลปะของอาเซียน งานสร้างสรรค์ทางศิลปะ ได้แก่

(1) ทัศนศิลป์ (Visual Art) ประกอบด้วย ผลงานด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย ภาพยนตร์ สื่อประสม สถาปัตยกรรม และงานออกแบบประเภทอื่น ๆ (2) ศิลปะการแสดง (Performance Arts) ประกอบด้วย ดุริยางคศิลป์ นาฏยศิลป์ รวมทั้ง การแสดงรูปแบบต่าง ๆ และ (3) วรรณศิลป์ (Literature) ซึ่งประกอบด้วย บทประพันธ์ และกวีนิพนธ์รูปแบบต่าง ๆ

นวัตกรรม (Innovation) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์ บริการ กรรมวิธีที่เกี่ยวกับการผลิต การจัดโครงสร้างองค์กร ระบบบริหารจัดการ การบริหารการเงิน ธุรกิจ การตลาด หรือในการอื่นใด ทั้งนี้อาจเป็นสิ่งใหม่หรือเป็นการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญ และนำไปใช้ประโยชน์ได้

แนวโน้ม (Trends) หมายถึง สารสนเทศที่เป็นตัวเลขซึ่งแสดงให้เห็นทิศทาง และอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์ของสถาบัน หรือความคงเส้นคงวาของผลการดำเนินการในแต่ละช่วงเวลา แนวโน้มแสดงผลการดำเนินการ ของสถาบันตามลำดับเวลา โดยทั่วไปการแสดงแนวโน้มได้จะต้องมีข้อมูลในอดีตอย่างน้อยสามจุด (ไม่รวมค่าคาดการณ์) ทั้งนี้ ในทางสถิติอาจจำเป็นต้องแสดงจำนวนข้อมูลมากกว่านี้ เพื่อยืนยันแนวโน้มระยะห่าง ระหว่างจุด ข้อมูลที่แสดงแนวโน้มขึ้นกับรอบเวลาของกระบวนการที่นำเสนอ หากรอบเวลาสั้นต้องมีการวัดถี่ขึ้น ในขณะที่รอบ เวลาที่ยาวกว่า อาจต้องใช้ช่วงเวลานาน จึงจะทราบแนวโน้มที่สื่อความหมายได้ชัดเจน

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้สถาบันประสบความสำเร็จ หรือสู่ความเป็นเลิศ ตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ มีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ บันทึกเป็นเอกสารเผยแพร่ให้หน่วยงานภายใน หรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ประสบการณ์ด้านการทำวิจัย หมายถึง มีประสบการณ์ด้านการทำวิจัยเป็นผลสำเร็จมาแล้วโดยมีหลักฐานเป็น ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding) ที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) หรือตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) หรือเป็นผลงานที่เป็นรูปเล่มซึ่งนำเสนอแหล่งทุนวิจัยหรือนำเสนอ ผู้ว่าจ้างในการทำวิจัยนั้น ๆ และเป็น ผลงานที่แหล่งทุนวิจัย หรือผู้ว่าจ้างวิจัยได้ตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นผลงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อปริญญาของอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยให้รายงานผลงานวิจัยของอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนไว้ในเอกสารหลักสูตร ทั้งนี้ การรายงานผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ให้รายงานในลักษณะของการเขียนบรรณานุกรม หรือ การเขียน

เอกสารอ้างอิงทางวิชาการ กล่าวคือ ระบุชื่อเจ้าของผลงาน ชื่อผลงาน ปีที่พิมพ์ และแหล่งตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ หมายถึง บทความจากผลงานวิจัยหรือบทความวิชาการที่ ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่มีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index Centre (TCI) หรือวารสารวิชาการระดับชาติตามประกาศของ ก.พ.อ.

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ หมายถึง บทความจากผลงานวิจัยหรือบทความ วิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล ได้แก่ฐานข้อมูลการจัดอันดับ วารสาร SJR (SCImago Journal Rank : www.scimagojr.com), ERIC, MathSciNet, Pubmed, Scopus, Web of Science (เฉพาะในฐานข้อมูล SCIE, SSCI และ AHCI เท่านั้น), JSTOR และ Project Muse หรือวารสารวิชาการระดับนานาชาติตามประกาศของ ก.พ.อ.

แผนกลยุทธ์ หมายถึง แผนระยะยาวของสถาบันโดยทั่วไปมักใช้เวลา 5 ปี เป็นแผนที่กำหนดทิศทางการพัฒนาของสถาบัน แผนกลยุทธ์ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม กลยุทธ์ต่าง ๆ ของสถาบันควรครอบคลุมทุกภารกิจของสถาบัน ซึ่งต้องมีการกำหนดตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของแต่ละกลยุทธ์ และค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้ เพื่อวัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามกลยุทธ์ โดยสถาบันนำแผนกลยุทธ์มาจัดทำแผนดำเนินงาน หรือแผนปฏิบัติการประจำปี

แผนกลยุทธ์ทางการเงิน หมายถึง แผนระยะยาวที่ระบุที่มาและใช้ไปของทรัพยากรทางการเงินของสถาบันที่สามารถผลักดันแผนกลยุทธ์ของสถาบันให้สามารถดำเนินการได้ แผนกลยุทธ์ทางการเงินจะสอดรับไปกับแผนกลยุทธ์ของสถาบัน สถาบันควรประเมินความต้องการทรัพยากรที่ต้องจัดหาสำหรับการดำเนินงานตามกลยุทธ์แต่ละกลยุทธ์ และประเมินมูลค่าของทรัพยากรออกมาเป็นเงินทุนที่ต้องการใช้ ซึ่งจะเป็นความต้องการเงินทุนในระยะยาวเท่ากับเวลาที่สถาบันใช้ในการดำเนินการให้กลยุทธ์นั้นบังเกิดผล จากนั้นจึงจะกำหนดให้เห็นอย่างชัดเจนถึงที่มาของเงินทุนที่ต้องการใช้ว่าสามารถจัดหาได้จากแหล่งเงินทุนใด เช่น รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา งบประมาณแผ่นดิน หรือเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินทุนสะสมของหน่วยงาน เงินบริจาคจากหน่วยงานภายนอก หรือศิษย์เก่า หรือสถาบันจะต้องมีการระดมทุนด้วยวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นมูลค่า รวมทั้ง มีการวิเคราะห์ต้นทุนของการดำเนินงานด้วย เช่น ต้นทุนต่อหน่วยในการผลิตบัณฑิต

ในแต่ละหลักสูตร โดยที่ระยะเวลาของแผนกลยุทธ์ทางการเงินจะเท่ากับระยะเวลาของแผนกลยุทธ์ของสถาบัน

แผนปฏิบัติการประจำปี หมายถึง แผนระยะสั้นที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานภายใน 1 ปี เป็นแผนที่ถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานจริงตามกลยุทธ์ ประกอบด้วยโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการในปีนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรม ค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้เหล่านั้น รวมทั้งมีการระบุผู้รับผิดชอบหลักหรือหัวหน้าโครงการ งบประมาณในการดำเนินการรายละเอียดและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน

ระบบและกลไก

ระบบ หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่า ต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกัน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีการอื่น ๆ องค์ประกอบของระบบประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

กลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อน หรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

เสียงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Voice of Stakeholders) หมายถึง กระบวนการรวบรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ ความคาดหวัง ความประสงค์ ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียนต่าง ๆ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ตามบริบทของคณะวิชา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ความผูกพันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำสารสนเทศดังกล่าวมาใช้วางแผน กำหนดนโยบาย พัฒนาหลักสูตรและบริการอื่น ๆ ตลอดจนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของคณะวิชา

หน่วยงานหรือองค์การระดับชาติ หมายถึง หน่วยงานภายนอกสถาบันระดับกรม หรือเทียบเท่าขึ้นไป (เช่น ระดับจังหวัด) หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือองค์การกลางระดับชาติทั้งภาครัฐและเอกชน (เช่น สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า สภาวิชาชีพ)

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม หรือ การบริหารจัดการที่ดีซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้มีความหมายอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ หาได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึงศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชนพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ อาทิ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์การภายนอก เป็นต้น

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ที่เหมาะสมจะนำมาปรับใช้ในภาครัฐมี 10 องค์ประกอบดังนี้

1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) คือ ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึง สามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน และมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึง มีการติดตามประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี โดยมีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานที่ใช้เทคนิค และเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม เพื่อให้องค์การสามารถใช้ทรัพยากร ทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) คือ การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ การตอบสนองความคาดหวัง หรือความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

4) หลักภาระรับผิดชอบ (Accountability) คือ การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

5) หลักความโปร่งใส (Transparency) คือ กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรับรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

6) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ

ร่วมเสนอปัญหา หรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

7) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น ๆ (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจความรับผิดชอบในการตัดสินใจ และการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลิตภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

8) หลักนิติธรรม (Rule of Law) คือ การใช้อำนาจของกฎหมายกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

9) หลักความเสมอภาค (Equity) คือ การได้รับการปฏิบัติ และได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกเพศชายหรือหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ เป็นต้น

10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) คือ การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์ และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเป็นความเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา (มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558)

สำหรับอาจารย์ที่สถาบันจ้างเข้ามาเป็นอาจารย์ประจำด้วยเงินรายได้หน่วยงาน จะต้องมีสัญญาจ้างที่มีการระบุระยะเวลาการจ้างอย่างชัดเจนโดยไม่น้อยกว่า 9 เดือน ซึ่งในสัญญาจ้างจะต้องระบุหน้าที่ ภาระงานให้ชัดเจนไม่น้อยกว่าหน้าที่ของอาจารย์ประจำตามมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558

การนับจำนวนอาจารย์ประจำ และนักวิจัย ให้นับระยะเวลาการทำงานสำหรับอาจารย์ที่บรรจุใหม่ในปีที่ประเมิน ดังนี้

9-12 เดือน คิดเป็น 1 คน
6 เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง 9 เดือน คิดเป็น 0.5 คน
น้อยกว่า 6 เดือน ไม่สามารถนำมานับได้

อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร (มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน (มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558)

อาจารย์พิเศษ หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

บทที่ 4
การประกันคุณภาพระดับคณะด้วยเกณฑ์ PIM-FQC 2020

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ ด้วยเกณฑ์ PIM-FQC 2020

เกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ (PIM-FQC 2020) ของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ได้รับการพัฒนาขึ้นภายใต้เจตนารมณ์ที่ต้องการการประเมินคุณภาพการศึกษาที่จะนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานของคณะวิชาอย่างมีคุณภาพภายใต้บริบทของสถาบัน โดยที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ตลอดจนความต้องการของสังคมและประเทศ

ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ PIM-FQC 2020 จึงมีแนวทางดังนี้

(1) คณะจัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปีการศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) เพื่อรับการตรวจประเมิน ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน ดังนี้

1. โครงร่างองค์กร (Organizational Profile: OP) เป็นบริบทของคณะ/สถาบัน เพื่อให้ทั้งผู้บริหาร บุคลากร และผู้ตรวจประเมินมีความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับบริบทที่สำคัญของคณะ/สถาบันรวมทั้งเอกลักษณ์ของคณะ/สถาบัน และอัตลักษณ์ของนักศึกษาที่กำหนดไว้เพื่อเป็นหลักในการดำเนินการ

2. รายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน 5 มาตรฐาน โดยในแต่ละมาตรฐานมีการกำหนด *ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพ (Quality Indicators)* เป็นการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานของคณะในมุมมองเชิงระบบ (Systematical Perspective) ในทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์ PIM-FQC 2020 พัฒนาขึ้นมาจากตัวบ่งชี้ระดับคณะของเกณฑ์ สป.อว. พ.ศ.2557 โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 16 ตัวบ่งชี้ และให้นำผลการประเมินในส่วนที่ 1 นี้มาคำนวณเป็นคะแนนเพื่อสะท้อนคุณภาพการดำเนินงาน

การประเมินตัวบ่งชี้นี้ ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 1-5 สำหรับทุกตัวบ่งชี้ โดยแต่ละตัวบ่งชี้ได้กำหนดรายละเอียดของเกณฑ์ วิธีการประเมินและคิดคะแนน ตลอดจนนิยามสำคัญของตัวบ่งชี้ (ถ้ามี) ไว้อย่างชัดเจน

3. สรุปผลการประเมิน และข้อมูล Common Data Set

(2) คณะรายงานผลลัพธ์การดำเนินงานสำคัญ (Significant Operational Outcomes) ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการดำเนินงานนอกเหนือจากตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพใน SAR เพื่อสะท้อนให้เห็นคุณภาพการดำเนินงานเชิงลึกของคณะ และเป็นข้อมูลสำคัญที่คณะและสถาบันจะนำไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานต่อไป โดยให้รายงานมายังสำนักประกันและพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสิ้นเดือนตุลาคมของทุกปี ทั้งนี้ ไม่นำข้อมูลในส่วนนี้มาคำนวณเป็นคะแนน

ส่วนที่ 1 โครงร่างองค์กร (Organizational Profile: OP)

โครงร่างองค์กร คือ ภาพรวมโดยย่อของหน่วยงาน ประกอบด้วยเนื้อหาที่สำคัญ 2 ส่วน คือ

1) ลักษณะองค์กร สิ่งสาคัญที่มีอิทธิพลต่อวิธีการดำเนินงาน

2) สภาพแวดล้อมการแข่งขันองค์กรและเป็นความท้าทายสาคัญที่หน่วยงานเผชิญอยู่

P.1 ลักษณะองค์กร (Organizational Description): คุณลักษณะที่สำคัญของหน่วยงานคืออะไร

ให้อธิบายลักษณะสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานของหน่วยงานและความสัมพันธ์หลักกับผู้เรียน ลูกค้ากลุ่มอื่น ผู้ส่งมอบ คู่ความร่วมมือ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยตอบคำถามต่อไปนี้

ก. สภาพแวดล้อมขององค์กร (Organizational Environment)

(1) หลักสูตรและบริการ

หน่วยงานมีหลักสูตรและบริการ ที่สำคัญอะไรบ้าง ความสำคัญเชิงเปรียบเทียบของแต่ละหลักสูตร หรือบริการที่มีต่อความสำเร็จของหน่วยงานคืออะไร หน่วยงานใช้วิธีการอย่างไร ในการส่งมอบหลักสูตร หรือบริการ

(2) พันธกิจ วิสัยทัศน์ และค่านิยม (Mission, Vision, and Values)

พันธกิจ วิสัยทัศน์ และค่านิยมของหน่วยงานที่ได้ประกาศไว้คืออะไร สมรรถนะหลักของหน่วยงาน (Core Competencies) คืออะไร และมีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับพันธกิจของสถาบัน

(3) ลักษณะโดยรวมของบุคลากร (Workforce Profile)

ลักษณะโดยรวมของบุคลากรเป็นอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบของบุคลากรหรือและความต้องการบุคลากรหรือไม่

- ☐ หน่วยงานจำแนกบุคลากรหรือคณาจารย์/พนักงานเป็นกลุ่มและประเภทอะไรบ้าง
- ☐ ข้อกำหนดด้านคุณวุฒิทางการศึกษาของคณาจารย์/พนักงานในแต่ละกลุ่มแต่ละประเภท มีอะไรบ้าง

☐ มีองค์ประกอบสำคัญอะไรที่ทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้บุคลากรมุ่งมั่นในการทำงาน เพื่อให้หน่วยงานบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ บุคลากรและภาระงานในหน่วยงาน มีความหลากหลายอย่างไร ให้ระบุกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเพื่อ

เจรจาสิทธิประโยชน์กับสถาบันคืออะไร ให้ระบุข้อกำหนดพิเศษด้านสุขภาพและความปลอดภัยที่สำคัญของหน่วยงานคืออะไร

(4) สินทรัพย์ (Assets)

หน่วยงาน มีอาคาร สถานที่ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่สำคัญอะไรบ้าง

(5) กฎระเบียบข้อบังคับ (Regulatory Requirements)

หน่วยงานดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบข้อบังคับ ที่สำคัญอะไรบ้าง กฎระเบียบข้อบังคับด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับรอง มาตรฐาน/วิทยฐานะ การรับรองคุณสมบัติหรือการขึ้นทะเบียน (Accreditation, Certification) มาตรฐานการศึกษา และกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อม การเงิน และด้านหลักสูตรและผลิตภัณฑ์อื่นที่บังคับใช้กับหน่วยงาน มีอะไรบ้าง

ข. ความสัมพันธ์ระดับองค์กร (Organizational Relationships)

(1) โครงสร้างองค์กร (Organizational Structure)

โครงสร้างและระบบการกำกับดูแลของหน่วยงานมีลักษณะอย่างไร และความสัมพันธ์เชิงการรายงานระหว่างสภามหาวิทยาลัย/สภาสถาบัน/คณะกรรมการกำกับดูแลองค์กร ผู้นำระดับสูง และองค์กรแม่มีลักษณะเช่นใด

(2) ผู้เรียน ลูกค้ากลุ่มอื่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customers and Stakeholders)

ส่วนตลาด กลุ่มผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญของหน่วยงานมีอะไรบ้าง กลุ่มดังกล่าวมีความต้องการและความคาดหวังที่สำคัญอะไรบ้างต่อหลักสูตร และการบริการที่สนับสนุนต่อผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น แต่ละกลุ่มมีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างไร ผลิตภัณฑ์อื่นสนับสนุนต่อผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น และการปฏิบัติการ ความต้องการและความคาดหวังของส่วนตลาด กลุ่มผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างไร

(3) ผู้ส่งมอบและคู่ความร่วมมือ (Suppliers and Partners)

ผู้ส่งมอบ คู่ความร่วมมือ (Collaborators) ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่สำคัญมีประเภทอะไรบ้าง กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ มีบทบาทอย่างไรต่อ

- ☐ ระบบงาน โดยเฉพาะการสร้างหลักสูตรและการดำเนินการของหลักสูตรและผลิตภัณฑ์อื่นและการบริการสนับสนุนต่อผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่นที่สาคัญ
- ☐ การส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน

สถาบันมีกลไกที่สำคัญอะไรในการสื่อสารแบบสองทิศทางกับผู้ส่งมอบ คู่ความร่วมมือที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ มีส่วนช่วยและร่วมทำให้เกิดการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอย่างไร สถาบันมีข้อกำหนดที่สำคัญสำหรับห่วงโซ่อุปทาน (Supply-chain) อะไรบ้าง

P.2 สภาวการณ์ขององค์กร (Organizational Situation): สภาวการณ์เชิงกลยุทธ์ของสถาบันเป็นอย่างไร

ให้อธิบายสภาพแวดล้อมด้านการแข่งขัน ความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ และระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการของสถาบัน โดยตอบคำถามต่อไปนี้

ก. สภาพด้านการแข่งขัน (Competitive Environment)

(1) การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness Changes)

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ (ถ้ามี) ซึ่งมีผลกระทบต่อสถานการณ์แข่งขันของสถาบัน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่สร้างโอกาสสำหรับการสร้างนวัตกรรมและความร่วมมือคืออะไร

(2) แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Data)

ระบุแหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและเชิงแข่งขันที่สำคัญที่จะสามารถหาได้จากภายในชุมชนวิชาการมีอะไรบ้าง แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบที่สำคัญที่มีอยู่จากภายนอกชุมชนวิชาการมีอะไรบ้าง มีข้อจำกัดอะไรบ้างในการรวบรวมและใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ (ถ้ามี)

ข. บริบทเชิงกลยุทธ์ (Strategic Context)

ระบุความท้าทายเชิงกลยุทธ์และความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ที่สาคัญด้านหลักสูตรและผลิตภัณฑ์อื่น การปฏิบัติการ ความรับผิดชอบต่อสังคม และบุคลากรมีอะไรบ้าง

ค. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินงาน

ระบุส่วนประกอบที่สำคัญของระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ รวมถึงกระบวนการประเมินและการปรับปรุงโครงการและกระบวนการที่สำคัญ (เครื่องมือที่ใช้ในการปรับปรุง เช่น PDCA, ISO, เกณฑ์ประเมินคุณภาพต่าง ๆ, Process Improvement, KAIZEN)

อธิบายคำศัพท์สำคัญเกี่ยวกับโครงร่างองค์กร

P.1ก(1) หลักสูตรและบริการ

“หลักสูตร” หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันนำสู่ตลาดเพื่อดึงให้ผู้เรียนเข้ามาเรียนรู้ และลูกค้ากลุ่มอื่นมาใช้บริการหรือมีส่วนในการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาศาสตร์หรือองค์ความรู้ กระบวนการจัดการหลักสูตรและบริการต่อเรียนรู้ของสถาบัน อาจเป็นการจัดให้โดยตรง หรือโดยผ่านคู่ความร่วมมือทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

“บริการ” หมายถึง บริการอื่น ๆ ที่คณะวิชาให้กับลูกค้าอื่นที่ไม่ใช่ผู้เรียนตามพันธกิจของสถาบัน เช่นการบริการวิชาการ วิจัย บริการสุขภาพ การเป็นที่ปรึกษา และผลิตภัณฑ์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพันธกิจหรือสมรรถนะหลักสูตรของสถาบัน เป็นต้น

P.1ก(2) พันธกิจ ค่านิยม และวิสัยทัศน์

“พันธกิจ” หมายถึง หน้าที่โดยรวมของสถาบันการศึกษา/คณะวิชา เป็นการตอบคำถามที่ว่า “สถาบัน/คณะวิชาต้องการบรรลุอะไร” พันธกิจอาจนิยามตัวผู้เรียน ลูกค้ากลุ่มอื่น หรือตลาดเป้าหมายที่สถาบัน/คณะวิชาให้บริการ ความสามารถที่โดดเด่นของสถาบัน/คณะวิชา หรือเทคโนโลยีที่ใช้

“ค่านิยม” หมายถึง หลักการที่ชี้นำและพฤติกรรมที่หล่อหลอมวิถีทางที่สถาบันและบุคลากรพึงปฏิบัติ ค่านิยมสะท้อนและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ของสถาบัน ค่านิยมสนับสนุนและชี้นำการตัดสินใจของบุคลากรทุกคน ช่วยให้สถาบันบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ตัวอย่างของค่านิยมอาจรวมถึงการแสดงถึงความมีคุณธรรมและความยุติธรรมในการปฏิสัมพันธ์ทุกกรณี การทำให้เหนือความคาดหมายของผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น การให้คุณค่าต่อแต่ละบุคคลและต่อความหลากหลาย การปกป้องสิ่งแวดล้อมและความมานะบากบั่นเพื่อให้มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศทุกเมื่อเชื่อวัน

“วิสัยทัศน์” หมายถึง สภาวะที่สถาบัน/คณะวิชาต้องการเป็นในอนาคต วิสัยทัศน์อธิบายถึงทิศทาง ที่สถาบัน/คณะวิชาจะมุ่งไป สิ่งที่สถาบันต้องการจะเป็น หรือภาพลักษณ์ในอนาคตที่สถาบันต้องการให้ผู้อื่นรับรู้

P.1ก(2) สมรรถนะหลัก

หมายถึง เรื่องที่สถาบัน/คณะวิชามีความชำนาญที่สุด สมรรถนะหลักเป็นขีดความสามารถเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญซึ่งเป็นแกนหลักในการทำให้บรรลุพันธกิจและสร้างความได้เปรียบในตลาดหรือ

สภาพแวดล้อมด้านการบริการ สมรรถนะหลักมักเป็นสิ่งที่คู่แข่งขันหรือผู้ส่งมอบ และคู่ความร่วมมือจะลอกเลียนแบบได้ยาก และในหลาย ๆ กรณีทำให้สถาบันคงความได้เปรียบในการแข่งขัน

P.1ก(3) กลุ่มและประเภทของบุคลากร อาจจัดแบ่งตามประเภทของการจ้าง หรือสายการบังคับบัญชาตามที่ปรากฏในสัญญาว่าจ้าง สถานที่ปฏิบัติงาน รวมถึงการทำงานจากระยะไกล การออกภาคสนาม สภาพแวดล้อมในการทำงาน การนำมาใช้ซึ่งนโยบายบางอย่างเพื่อส่งเสริมความเป็นครอบครัวหรือปัจจัยอื่น ๆ

สถาบันที่อาศัยอาสาสมัครในการทำให้งานของสถาบันบรรลุผล ควรรวมอาสาสมัครเหล่านี้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของบุคลากรของสถาบันด้วย

P.1ก(5) มาตรฐานด้านวงการศึกษา อาจครอบคลุมหลักปฏิบัติ (Codes of conduct) และนโยบายที่ใช้กับภาคธุรกิจ ทั้งนี้ขึ้นกับพื้นที่ที่สถาบันปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบข้อบังคับ ซึ่งอาจครอบคลุมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การควบคุมและการแลกเปลี่ยนคาร์บอนเครดิต (Carbon Regulations and Trading) รวมถึงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่องค์กรดำเนินการอยู่

P.1ข(1) องค์กรแม่ หมายถึง องค์กรหรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการกำกับดูแล โดยองค์กรแม่เป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทาง กรอบการบริหารจัดการ การสรรหาบุคลากร และการวางแผนกลยุทธ์ เป็นต้น เพื่อนำไปสู่แนวทางปฏิบัติต่างๆ สำหรับองค์กรหรือหน่วยงานเครือข่ายต่อไป โดยในที่นี้ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์มีบริษัทแม่ คือ บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)

P.1ข(2) ลูกค้า รวมถึง ผู้ใช้ หรือผู้ที่มีแนวโน้มจะมาใช้หลักสูตร และผลิตภัณฑ์อื่น ซึ่งเป็นผู้ใช้โดยตรง (ผู้เรียนและอาจรวมถึงผู้ปกครอง) รวมถึงกลุ่มบุคคลอื่น ๆ ที่นำหลักสูตรและบริการอื่นไปใช้ หรือเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้

P.1ข(2) กลุ่มของผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น อาจจัดแบ่งตามปัจจัยร่วมของความคาดหวัง พฤติกรรมความชอบ หรือลักษณะของกลุ่มภายในแต่ละกลุ่ม อาจมีการจำแนกเป็นลูกค้ากลุ่มย่อยลงไปอีก ตามความแตกต่างและความเหมือนภายในกลุ่มเดียวกัน การกำหนดส่วนตลาดของสถาบันอาจแบ่งย่อยตามหลักสูตร บริการ หรือคุณลักษณะ ช่องทางการเผยแพร่ เขตพื้นที่ หรือปัจจัยอื่น ๆ

P.1ข(2) ความต้องการของกลุ่มผู้เรียน ลูกค้ากลุ่มอื่น และส่วนตลาดของสถาบัน อาจรวมถึงเรื่องที่พัก/การอำนวยความสะดวกที่จัดให้เฉพาะกลุ่ม หลักสูตรที่ออกแบบเฉพาะให้เหมาะกับความต้องการ ความปลอดภัย ระบบรักษาความปลอดภัย ขนาดชั้นเรียนที่เล็กลง การบริการด้วยภาษาที่หลากหลาย ข้อกำหนดสำหรับปริญญาที่เหมาะสมกับผู้รับบริการ การให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน หลักสูตรเสริมพิเศษสำหรับผู้เรียนที่กลับมาเรียนภายหลังการลาออกกลางคัน การลดค่าใช้จ่ายด้านการบริหารจัดการ การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ และการศึกษาทางไกล

ความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจรวมถึงพฤติกรรมที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม และการให้บริการชุมชน

P.1ข(2) และ P.1ข(3) ความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียน ลูกค้ากลุ่มอื่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกระบวนการปฏิบัติงาน จะช่วยผลักดันสถาบันให้มีความไวต่อการรับรู้ประเด็นความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะชะงักงันของหลักสูตร บริการ กระบวนการสนับสนุนและห่วงโซ่อุปทาน จากสาเหตุต่าง ๆ ที่รวมถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติและภาวะฉุกเฉินอื่น ๆ

P.1ข(3) ผู้ส่งมอบและคู่ความร่วมมืออย่างเป็นทางการ รวมถึงโรงเรียนหลัก ที่เตรียมความพร้อมของนักเรียนที่จะเข้ามาเรียนต่อในสถาบัน กลไกการสื่อสาร ควรเป็นการสื่อสารสองทางในภาษาที่เข้าใจได้และอาจกระทำในลักษณะการติดต่อโดยบุคคล e-mail, สื่อสังคมออนไลน์ World Wide Web หรือโดยทางโทรศัพท์ ในหลายสถาบันกลไกเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงความต้องการของตลาดผู้เรียน ลูกค้ากลุ่มอื่น หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถาบัน

P.1ข(3) คู่ความร่วมมือที่ไม่เป็นทางการ (Collaborator)

หมายถึง องค์การหรือกลุ่มบุคคลที่ให้ความร่วมมือกับสถาบัน/คณะวิชาในการสนับสนุนการจัดงานหรือกิจกรรมบางอย่าง หรือผู้ที่ให้ความร่วมมือเป็นครั้งคราว โดยมีเป้าหมายระยะสั้นที่สอดคล้องกันหรืออย่างเดียวกันกับสถาบัน/คณะวิชา การร่วมมือในลักษณะนี้มักไม่มีข้อตกลงหรือรูปแบบที่เป็นทางการ

P.2ก สถาบันการศึกษา มักจะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันสูงนอกเหนือจากการแข่งขันโดยตรงเพื่อให้ได้ผู้เรียน สถาบันเหล่านี้มักจะต้องแข่งขันเพื่อให้เกิดความมั่นคง ด้านการเงิน การได้มาซึ่งอาสาสมัครและบุคลากร การแข่งขันนี้อาจเป็นภายในกลุ่มสถาบันการศึกษาด้วยกัน เช่น เพื่อให้ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุน การเป็นที่รู้จักในชุมชนที่เหมาะสม และได้รับความสนใจจากสื่อ หรือ โอกาสที่จะให้การบริการเสริมด้านอื่น ๆ ในกรณีสถาบันการศึกษาภาครัฐ อาจเป็นการแข่งขันกับองค์กรภาครัฐ หรือหน่วยงานอื่น ๆ เช่น การแข่งขันภายใต้งบประมาณที่จำกัด

P.2ข ความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ อาจสัมพันธ์กับเทคโนโลยี หลักสูตร และผลิตภัณฑ์อื่น การเงิน การปฏิบัติงานของสถาบัน โครงสร้างและวัฒนธรรมของสถาบัน ขีดความสามารถขององค์กรแม่ ผู้เรียน ลูกค้ากลุ่มอื่น และตลาดของสถาบัน ภาคส่วนต่าง ๆ ในแวดวงการศึกษา ภาพลักษณ์หรือการรับรู้ของสังคมต่อสถาบัน ชื่อเสียง โลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของสถาบันและคน ความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน อาจรวมถึงสิ่งที่ทำให้องค์กรมีความโดดเด่น อาจรวมถึงการสร้างความแตกต่าง เช่น ค่าเล่าเรียนและค่าบริการ การออกแบบการเรียนการสอนและการให้บริการ ชื่อเสียง อัตราการสร้างนวัตกรรม ทำเลที่ตั้ง และการเข้าถึงบริการได้โดยสะดวก สำหรับองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร สิ่งที่

ทำให้โดดเด่น อาจรวมถึงความสามารถในการโน้มน้าวผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ สัดส่วนต้นทุนการบริหารจัดการต่อผลสัมฤทธิ์ของโปรแกรม /แผนงาน ชื่อเสียงด้านการส่งมอบงานหรือการให้บริการและระยะเวลารอรับบริการ

P.2ค การใช้วงจรการปรับปรุงตามวิธีของ P (วางแผน) – D (ปฏิบัติ) – S (ศึกษาตรวจสอบ) – A (ปรับปรุงพัฒนา) ศึกษาเกณฑ์การประกันคุณภาพด้วยตนเอง (Completing Accreditation Self–Studies), การนำระบบการตรวจสอบที่มีมาตรฐานระดับชาติหรือนานาชาติมาใช้เพื่อปรับปรุงการสอน การประเมินโดยผู้ประเมินอิสระในระดับหลักสูตร ภาควิชาหรือสถาบัน วิธีการต่าง ๆ อาจรวมถึงการใช้ระบบ Lean Enterprise System, Six Sigma มาตรฐานสากลอื่น ๆ เช่น ISO 9000 หรือ 14000 การใช้ศาสตร์การตัดสินใจ หรือเครื่องมือการปรับปรุงอื่น ๆ

ส่วนที่ 2 รายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

การรายงานผลการดำเนินงานและประเมินตนเองระดับคณะตามเกณฑ์ PIM-FQC 2020 นั้น จะดำเนินการโดยยึดมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 เป็นสำคัญ ซึ่งคณะจะต้องรายงานผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ใน 5 มาตรฐานอุดมศึกษา ดังนี้

สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ตามเกณฑ์ PIM-FQC 2020

มาตรฐานอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์พิจารณา
มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน	1.1 ผลการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวม	ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินของทุกหลักสูตรที่คณะวิชารับผิดชอบ
	1.2 การบริการนักศึกษาระดับปริญญาตรี	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ
	1.3 กิจกรรมนักศึกษาระดับปริญญาตรี	เกณฑ์มาตรฐาน 5 ข้อ
	1.4 ร้อยละของจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา	ร้อยละของจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา
	1.5 การดำเนินการตามระบบ Work-based Learning ในระดับปริญญาตรี	เกณฑ์มาตรฐาน 5 ข้อ
	1.6 ผลประเมินอัตลักษณ์นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไปฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ	คะแนนประเมินของสถานประกอบการต่ออัตลักษณ์นักศึกษาที่ไปฝึกงานในภาพรวมของคณะ
มาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและนวัตกรรม	2.1 ระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ
	2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม	เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งภายในและภายนอกต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย
	2.3 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย	ผลงานวิชาการทุกประเภทต่ออาจารย์ประจำและนักวิจัย
	2.4 ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมหรือเชิงพาณิชย์	ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมหรือเชิงพาณิชย์หรือทรัพย์สินทางปัญญาต่อจำนวน

มาตรฐานอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้	เกณฑ์พิจารณา
		งานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมทั้งหมดในปีที่ประเมิน
มาตรฐานที่ 3 ด้านบริการวิชาการ	3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม	เกณฑ์มาตรฐาน 7 ข้อ
มาตรฐานที่ 4 ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย	3.2 ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ
มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ	5.1 อาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก	ร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก
	5.2 อาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ	ร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
	5.3 การบริหารคณะเพื่อการกำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธกิจ กลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ของคณะ	เกณฑ์มาตรฐาน 8 ข้อ
	5.4 ระบบกำกับการประกันคุณภาพหลักสูตรและคณะ	เกณฑ์มาตรฐาน 6 ข้อ

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน

พันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในทางวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะหรืออัตลักษณ์ตลอดจนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด และสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งกำหนดมาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียนไว้ 3 ประการ คือ

1. ผู้เรียนรู้ (Learner Person) คือ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความรอบรู้ด้านต่าง ๆ ในการสร้างสัมมาอาชีพ ความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเป็นผู้มีคุณธรรม ความเพียร มุ่งมั่น มานะ บากบั่น และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

2. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) คือ เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าให้กับตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศ

3. ผู้มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) คือ เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้คุณค่าและรักษ์ความเป็นไทย ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืนทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และประชาคมโลก

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ได้ใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบ Work-based Education (WBE) เป็นหลักในการดำเนินการเพื่อบัณฑิตของสถาบันฯ บรรลุผลการเรียนรู้ที่แต่ละหลักสูตรกำหนด และมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ คือ เรียนเป็น (Ability to Learn), คิดเป็น (Ability to Think), ทำงานเป็น (Ability to Work), เน้นวัฒนธรรม (Ability to Understand Cultures) และ รักความถูกต้อง (Ability to Live with Integrity)

ในการสะท้อนคุณภาพบัณฑิตและการบรรลุผลลัพธ์ผู้เรียนจะพิจารณาจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผลการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 การบริการนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 กิจกรรมนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ร้อยละของจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 การดำเนินการตามระบบ Work-based Learning ในระดับปริญญาตรี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 ผลประเมินอัตลักษณ์นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไปฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผลการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวม

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบายตัวบ่งชี้

ผลการดำเนินการของทุกหลักสูตรในคณะซึ่งสามารถสะท้อนคุณภาพของบัณฑิตในหลักสูตรที่คณะรับผิดชอบ

เกณฑ์การประเมิน

ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินทุกหลักสูตรที่คณะรับผิดชอบ

สูตรการคำนวณ

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{ผลรวมค่าคะแนนประเมินของทุกหลักสูตร}}{\text{จำนวนหลักสูตรทั้งหมดที่คณะรับผิดชอบ}}$$

หมายเหตุ :

1. หลักสูตรที่ได้รับการรับรองโดยระบบอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาเห็นชอบ ไม่ต้องนำคะแนนการประเมินของหลักสูตรนั้นมาคำนวณในตัวบ่งชี้นี้ แต่ต้องรายงานผลการรับรองตามระบบนั้น ๆ ในตัวบ่งชี้นี้ให้ครบถ้วน

2. ในการคำนวณค่าคะแนน หากหลักสูตรใช้ระบบอื่นที่ไม่ใช่ของ สป.อว. ไม่ต้องนำมาคำนวณทั้งตัวตั้งตัวหาร

3. ทุกหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอน (แม้ว่าจะเป็นหลักสูตรที่ขอปิดดำเนินการแล้ว แต่ยังมีนักศึกษาคงค้างอยู่) ให้นำมาคำนวณด้วยทั้งตัวตั้งและตัวหาร โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 การบริการนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

คณะควรจัดบริการด้านต่าง ๆ ให้นักศึกษาและศิษย์เก่าในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษา เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและคุ้มค่าในระหว่างการใช้ชีวิตในคณะ ตั้งแต่การให้คำปรึกษาทั้งด้านวิชาการและการใช้ชีวิต จัดบริการข้อมูลหน่วยงานที่ให้บริการ เช่น ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา แหล่งทุนการศึกษาต่อการบริการจัดหางาน แหล่งข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในและนอกสถาบันที่จำเป็นแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า โดยการให้บริการทั้งหมดต้องให้ความสำคัญกับการบริการที่มีคุณภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการอย่างแท้จริง

เกณฑ์มาตรฐาน

1. จัดบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการ และการใช้ชีวิตแก่นักศึกษาในคณะ
2. มีการให้ข้อมูลของหน่วยงานที่ให้บริการกิจกรรมพิเศษนอกหลักสูตร แหล่งงานทั้งเต็มเวลาและนอกเวลาแก่นักศึกษา
3. จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาแก่นักศึกษา
4. มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการความสัมพันธ์กับนักศึกษาและศิษย์เก่า
5. ประเมินคุณภาพของการจัดกิจกรรมและการจัดบริการในข้อ 1-4 ทุกข้อไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5
6. นำผลการประเมินจากข้อ 5 มาปรับปรุงพัฒนาการให้บริการและการให้ข้อมูลเพื่อส่งให้ผลการประเมินสูงขึ้นหรือเป็นไปตามความคาดหวังของนักศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินงาน 1 ข้อ	มีการดำเนินงาน 2 ข้อ	มีการดำเนินงาน 3-4 ข้อ	มีการดำเนินงาน 5 ข้อ	มีการดำเนินงาน 6 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 กิจกรรมนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

คณะต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและครบถ้วน กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการโดยคณะ องค์การนักศึกษา และสโมสรนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรม โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย (1) ผู้เรียนรู้ (Learner Person) (2) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creator) และ (3) ผู้มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่คณะ สถาบัน และสภา/องค์กรวิชาชีพได้กำหนดเพิ่มเติม ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและนำหลัก PDSA/PDCA (Plan, Do, Study/Check, Act) ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาอย่างยั่งยืน

เกณฑ์มาตรฐาน

1. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในภาพรวมของคณะโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและการจัดกิจกรรม และเสนอเพื่อพิจารณา

2. ในแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ให้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งสริมคุณลักษณะบัณฑิตตามมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน 3 ประการให้ครบถ้วน ประกอบด้วย

(1) ผู้เรียนรู้ (Learner Person)

(2) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator)

(3) ผู้มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen)

3. จัดกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา

4. ทุกกิจกรรมที่ดำเนินการมีการประเมินผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และมีการประเมินผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผน และนำผลการประเมินเสนอคณะกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณา

5. นำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินงาน 1 ข้อ	มีการดำเนินงาน 2 ข้อ	มีการดำเนินงาน 3 ข้อ	มีการดำเนินงาน 4 ข้อ	มีการดำเนินงาน 5 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ร้อยละของจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบายตัวบ่งชี้

คณะจะต้องพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนนักศึกษาให้มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ เพื่อให้นักศึกษามีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) สามารถตอบสนองความต้องการของภาครัฐ ภาคเอกชน และประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ Thailand 4.0 อีกทั้งเป็นการเพิ่มโอกาสความก้าวหน้าในทางอาชีพให้แก่นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

โดยการแปลงค่าร้อยละของจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา เป็นค่าคะแนนระหว่าง 0 – 5 คะแนน ดังนี้

ร้อยละ 0.00	มีผลการประเมินเท่ากับ 0 คะแนน
ร้อยละ 0.01 – 7.49	มีผลการประเมินเท่ากับ 1 คะแนน
ร้อยละ 7.50 – 14.99	มีผลการประเมินเท่ากับ 2 คะแนน
ร้อยละ 15.00 – 22.49	มีผลการประเมินเท่ากับ 3 คะแนน
ร้อยละ 22.50 – 29.99	มีผลการประเมินเท่ากับ 4 คะแนน
ร้อยละ 30 ขึ้นไป	มีผลการประเมินเท่ากับ 5 คะแนน

สูตรการคำนวณ

1. คำนวณค่าร้อยละของจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา ตามสูตร

$$\frac{\text{จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา}}{\text{จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมดของคณะวิชาที่มีผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษทั้ง Pre-test และ Post-test}} \times 100$$

หมายเหตุ หากมีนักศึกษาที่ลงทะเบียนแล้วเพิกถอนรายวิชา (Withdraw) ไม่ต้องนำมาคิดคำนวณค่าร้อยละ

2. ระบุค่าคะแนนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

หมายเหตุ

1. *"ผลการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา"* หมายถึง นักศึกษามีระดับผลการทดสอบมาตรฐานทักษะทางภาษาอังกฤษเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาสูงขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับเมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบต้นปีการศึกษา โดยระดับมาตรฐาน CEFR เรียงลำดับจากระดับต่ำไปสูง ได้แก่ A1, A2, B1, B2, C1

2. จำนวนนักศึกษาที่เข้าทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษ*ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 70* ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 การดำเนินการตามระบบ Work-based Learning ในระดับปริญญาตรี

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ, PIM-Identity

คำอธิบายตัวบ่งชี้

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์จัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Work-based Education (WBE) ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งคือ การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติงานจริง หรือ Work-based Learning (WBL) เป็นการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติงานจริงอย่างมีแบบแผนรองรับ กล่าวคือ การจัดวางโปรแกรม ครูฝึก และมีระบบการติดตามประเมินอย่างเป็นระบบในองค์กร โดยการจัดการเรียนการสอนจะมีการสลับกันระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการฝึกปฏิบัติงานตามโจทย์ที่กำหนดให้อย่างต่อเนื่องรวม 4-8 ครั้ง ตามความเหมาะสมของหลักสูตร และออกแบบสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการเพื่อทำให้มีการบูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง ซึ่งในการดำเนินงานของแต่ละคณะย่อมมีรายละเอียดการดำเนินงานที่แตกต่างกันตามศาสตร์ความเชี่ยวชาญของคณะวิชา ดังนั้นคณะวิชาจึงต้องมีการดำเนินงานสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยหลัก Work-based Learning อย่างเป็นระบบและเข้มแข็ง เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ คือ เรียนเป็น (Ability to Learn), คิดเป็น (Ability to Think), ทำงานเป็น (Ability to Work), เน้นวัฒนธรรม (Ability to Understand Cultures) และ รักความถูกต้อง (Ability to Live with Integrity)

เกณฑ์มาตรฐาน

1. มีระบบหรือกระบวนการการดำเนินการสนับสนุนการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติงานจริง
2. กำกับติดตามผลการดำเนินการตามเป้าหมายของระบบหรือกระบวนการ
3. ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินการสนับสนุนการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติงานจริง จากผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกส่วน
4. มีการพัฒนากระบวนการดำเนินงานหรือจัดการกระบวนการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือสอดคล้องต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ

5. นำผลความสำเร็จของการพัฒนากระบวนการ มาดำเนินการจัดการความรู้เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดี และสร้างคุณค่าเพิ่ม รวมถึงกำหนดทิศทางการพัฒนาของคณะวิชาในการดำเนินการสนับสนุนการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติงานจริง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	**คะแนน 2**	**คะแนน 3**	**คะแนน 4**	**คะแนน 5**
มีการดำเนินงาน 1 ข้อ	มีการดำเนินงาน 2 ข้อ	มีการดำเนินงาน 3 ข้อ	มีการดำเนินงาน 4 ข้อ	มีการดำเนินงาน 5 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 ผลประเมินอัตลักษณ์นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์, PIM-Identity

คำอธิบายตัวบ่งชี้

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์จัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Work-based Education (WBE) ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งคือ การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติงานจริง หรือ Work-based Learning (WBL) เป็นการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติงานจริงอย่างมีแบบแผนรองรับ กล่าวคือ การจัดวางโปรแกรม ครูฝึก และมีระบบการติดตามประเมินอย่างเป็นระบบในองค์กร โดยการจัดการเรียนการสอนจะมีการสลับกันระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการฝึกปฏิบัติงานตามโจทย์ที่กำหนดให้อย่างต่อเนื่องรวม 4-8 ครั้ง ตามความเหมาะสมของหลักสูตร และออกแบบสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการเพื่อทำให้มีการบูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง ซึ่งในระหว่างการฝึกปฏิบัติงานนั้น จะเป็นเวทีให้นักศึกษาได้แสดงให้เห็นถึงความมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ คือ เรียนเป็น (Ability to Learn), คิดเป็น (Ability to Think), ทำงานเป็น (Ability to Work), เน้นวัฒนธรรม (Ability to Understand Cultures) และ รักความถูกต้อง (Ability to Live with Integrity) ดังนั้นตัวบ่งชี้นี้จะสะท้อนผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียนในแง่ของอัตลักษณ์นักศึกษาจากมุมมองของสถานประกอบการที่รับนักศึกษาของคณะเข้าไปฝึกงาน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนที่ได้ = คะแนนประเมินของสถานประกอบการต่ออัตลักษณ์นักศึกษาที่ไปฝึกงานในภาพรวมของคณะ

หมายเหตุ

ในการเก็บข้อมูลให้ใช้แบบสอบถามที่เป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งจัดทำโดยสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

มาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

การวิจัยและนวัตกรรมถือเป็นพันธกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งของแต่ละคณะ โดยแต่ละคณะจะมีจุดเน้นด้านการวิจัยที่แตกต่างกันไปตามบริบทของศาสตร์ต่าง ๆ อย่างไรก็ตามทุกคณะจะต้องมีผลงานวิจัยที่เป็นการสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ สร้างสรรค์ นวัตกรรมหรือทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ความต้องการจำเป็นของชุมชน สังคม และประเทศ ผลลัพธ์ของการวิจัยและนวัตกรรมมีผลกระทบสูงต่อการพัฒนาผู้เรียน การสร้างคุณภาพชีวิต หรือการสร้างโอกาส มูลค่าเพิ่ม และขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันระดับนานาชาติ โดยการประกันคุณภาพในมาตรฐานด้านการวิจัยและนวัตกรรมนี้จะประเมินจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมหรือเชิงพาณิชย์

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

คณะต้องมีการบริหารจัดการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์และนวัตกรรมที่มีคุณภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนครบถ้วนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ทั้งการสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยและการจัดสรรทุนวิจัยจากงบประมาณของสถาบันให้กับบุคลากร ส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะแก่อาจารย์และนักวิจัย การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น ซึ่งรวมถึงทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน เครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ การสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัยอย่างเหมาะสม ตลอดจนมีระบบและกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิ์ของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์

เกณฑ์มาตรฐาน

1. มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม

2. สนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมอย่างน้อยในประเด็นต่อไปนี้

- ห้องปฏิบัติการหรือห้องปฏิบัติงานสร้างสรรค์ หรือหน่วยวิจัย หรือศูนย์เครื่องมือหรือศูนย์ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม
- ห้องสมุดหรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลสนับสนุนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม
- สิ่งอำนวยความสะดวกหรือการรักษาความปลอดภัยในการวิจัยหรือการผลิตงานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบรักษาความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ
- กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม เช่น การจัดประชุมวิชาการ การจัดแสดงงานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรม การจัดให้มีศาสตราจารย์อาคันตุกะหรือศาสตราจารย์รับเชิญหรือนักนวัตกรรับเชิญ เป็นต้น

3. จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุนวิจัยหรือทุนพัฒนางานสร้างสรรค์หรือทุนพัฒนานวัตกรรม

4. จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ หรือการจัดแสดงผลงานนวัตกรรม

5. มีการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์และนักวิจัย มีการสร้างขวัญและกำลังใจตลอดจนยกย่องอาจารย์ และนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมดีเด่น

6. มีระบบและกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิ์ของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	**คะแนน 2**	**คะแนน 3**	**คะแนน 4**	**คะแนน 5**
มีการดำเนินงาน 1 ข้อ	มีการดำเนินงาน 2 ข้อ	มีการดำเนินงาน 3-4 ข้อ	มีการดำเนินงาน 5 ข้อ	มีการดำเนินงาน 6 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

ชนิดของตัวบ่งชี้ ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้

ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการผลิตงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมในสถาบันอุดมศึกษา คือ เงินสนับสนุนงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องจัดสรรเงินจากภายในสถาบัน และที่ได้รับจากภายนอกสถาบันเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยหรือการพัฒนางานสร้างสรรค์หรือการพัฒนานวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ตามสภาพแวดล้อมและจุดเน้นของสถาบัน

นอกจากนั้นเงินทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่คณะได้รับจากแหล่งทุนภายนอกสถาบันยังเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่แสดงถึงศักยภาพด้านการวิจัยของคณะ โดยเฉพาะคณะที่อยู่ในกลุ่มที่เน้นการวิจัย

เกณฑ์การประเมิน

โดยการแปลงจำนวนเงินต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำคณะเป็นคะแนนระหว่าง 0–5

เกณฑ์เฉพาะคณะกลุ่ม ข และ ค2

จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมจากภายในและภายนอกสถาบันที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 จำแนกตาม 3 กลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คะแนนเต็ม 5 = 60,000 บาทขึ้นไปต่อคน
2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คะแนนเต็ม 5 = 50,000 บาทขึ้นไปต่อคน
3. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คะแนนเต็ม 5 = 25,000 บาทขึ้นไปต่อคน

สูตรการคำนวณ

1. คำนวณจำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมจากภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย

$$\text{จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยฯ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย} = \frac{\text{จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยฯ จากภายในและภายนอก}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย}}$$

2. แปลงจำนวนเงินที่คำนวณได้ในข้อ 1 เทียบกับคะแนนเต็ม 5

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยฯ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย}}{\text{จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยฯ ที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5}} \times 5$$

สรุปคะแนนที่ได้ในระดับคณะ

คะแนนที่ได้ในระดับคณะ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ของทุกกลุ่มสาขาวิชาในคณะ

หมายเหตุ

1. จำนวนอาจารย์และนักวิจัยให้นับตามปีการศึกษาและนับเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริงไม่นับรวมผู้ลาศึกษาต่อ

2. ให้นับจำนวนเงินที่มีการลงนามในสัญญารับทุนในปีการศึกษานั้น ๆ ไม่ใช่จำนวนเงินที่เบิกจ่ายจริง

3. กรณีที่มีหลักฐานการแบ่งสัดส่วนเงินสนับสนุนงานวิจัย ซึ่งอาจเป็นหลักฐานจากแหล่งทุนหรือหลักฐานจากการตกลงร่วมกันของสถาบันอุดมศึกษาที่ร่วมโครงการ ให้แบ่งสัดส่วนเงินตามหลักฐานที่ปรากฏ กรณีที่ไม่มีหลักฐานให้แบ่งเงินตามสัดส่วนผู้ร่วมวิจัยของแต่ละคณะ

4. การนับจำนวนเงินสนับสนุนโครงการวิจัย สามารถนับเงินโครงการวิจัยสถาบันที่ได้ลงนามในสัญญารับทุนโดย อาจารย์ประจำหรือนักวิจัย แต่ไม่สามารถนับเงินโครงการวิจัยสถาบันที่บุคลากรสายสนับสนุนที่ไม่ใช่นักวิจัยเป็นผู้ดำเนินการ

5. แนวทางการนับเงินสนับสนุนงานนวัตกรรมจากสถาบัน มีหลักการดังต่อไปนี้

5.1 ต้องเป็นโครงการที่เสนอผ่านงาน Productivity & Innovation ของสถาบัน (งานพัฒนาองค์กรนวัตกรรม สำนักบริหารกลยุทธ์และนวัตกรรม) โดยเขียนตามแบบฟอร์มเป็น Open Project ตามกระบวนการของงาน Productivity & Innovation

5.2 โครงการนวัตกรรมดังกล่าวต้องมีผลลัพธ์ตาม**เกณฑ์นวัตกรรมของสถาบัน**ที่เป็น “การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ จนถึง การสร้างธุรกิจใหม่”

5.3 เงินสนับสนุนการพัฒนาโครงการนวัตกรรม**ต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุม คบส.**

5.4 งานพัฒนาองค์กรนวัตกรรม จะเป็นผู้ส่งข้อมูลเงินสนับสนุนให้กับสำนักวิจัยและพัฒนาเพื่อรวบรวมข้อมูลหลักฐานเป็นทุนภายใน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์

คำอธิบายตัวบ่งชี้

ผลงานวิชาการเป็นข้อมูลที่สำคัญในการแสดงให้เห็นว่าอาจารย์ประจำและนักวิจัยได้สร้างสรรค์ขึ้น ที่แสดงถึงความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นผลงานที่มีคุณค่า สมควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ทั้งเชิงวิชาการและการแข่งขันของประเทศ ผลงานวิชาการอยู่ในรูปของบทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI หรือ Scopus หรือ ตามประกาศ ก.พ.อ. หรือ ระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2556 ผลงานได้รับการจดอนุสิทธิบัตรหรือสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานวิชาการรับใช้สังคมที่ผ่านการประเมินตำแหน่งทางวิชาการแล้วผลงานวิจัยที่หน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติว่าจ้างให้ดำเนินการ ตำราหรือหนังสือที่ใช้ในการขอผลงานทางวิชาการและผ่านการพิจารณาตามเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการแล้ว

เกณฑ์การประเมิน

โดยการแปลงค่าร้อยละของผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัยเป็นคะแนนระหว่าง 0–5 คะแนน

เกณฑ์เฉพาะคณะกลุ่ม ข และ ค2

ร้อยละของผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่กำหนดไว้เป็นคะแนนเต็ม 5 จำแนกตาม 3 กลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 30 ขึ้นไป
2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 30 ขึ้นไป
3. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 20 ขึ้นไป

สูตรการคำนวณ

1. คำนวณร้อยละของผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย ตามสูตร

$$\frac{\text{ผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยทั้งหมด}} \text{ X } 100$$

2. แปลงค่าร้อยละที่คำนวณได้ในข้อ 1 เทียบกับคะแนนเต็ม 5

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{ร้อยละของผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย}}{\text{ร้อยละของผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5}} \text{ X } 5$$

กำหนดระดับคุณภาพผลงานทางวิชาการ ดังนี้

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพ
0.20	- บทความวิจัยหรือบทความวิชาการฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ
0.40	- บทความวิจัยหรือบทความวิชาการฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ - ผลงานที่ได้รับการจดอนุสิทธิบัตร
0.60	- บทความวิจัยหรือบทความวิชาการฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2
0.80	- บทความวิจัยหรือบทความวิชาการฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 1
1.00	- บทความวิจัยหรือบทความวิชาการฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ที่ปรากฏในฐานข้อมูลระดับนานาชาติตามประกาศ ก.พ.อ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2562 - ผลงานได้รับการจดสิทธิบัตร - ผลงานวิชาการรับใช้สังคมที่ได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการแล้ว

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพ
	- ผลงานวิจัยที่หน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติว่าจ้างให้ดำเนินการ - ผลงานค้นพบพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่ค้นพบใหม่และได้รับการจดทะเบียน - ตำราหรือหนังสือที่ได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการแล้ว - ตำราหรือหนังสือที่ผ่านการพิจารณาตามหลักเกณฑ์การประเมินตำแหน่งทางวิชาการ แต่ไม่ได้นำมาขอรับการประเมินตำแหน่งทางวิชาการ

การส่งบทความเพื่อพิจารณาคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมวิชาการต้องส่งเป็นฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) และได้รับการตอบรับและตีพิมพ์แล้ว การตีพิมพ์ต้องตีพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ซึ่งสามารถอยู่ในรูปแบบเอกสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

กำหนดระดับคุณภาพงานสร้างสรรค์ ดังนี้

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพ
0.20	งานสร้างสรรค์ที่มีการเผยแพร่สู่สาธารณะในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Online
0.40	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับสถาบัน
0.60	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติ
0.80	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ
1.00	งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคอาเซียน/นานาชาติ

ผลงานสร้างสรรค์ทุกชิ้นต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่มีองค์ประกอบไม่น้อยกว่า 3 คน โดยมีบุคคลภายนอกสถาบันร่วมพิจารณาด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 **ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคม เชิงพาณิชย์ เชิงทรัพย์สินทางปัญญา หรือเชิงวิชาการ**

ชนิดของตัวบ่งชี้ ผลลัพธ์, PIM-Identity

คำอธิบายตัวบ่งชี้

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์จัดการศึกษาภายใต้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Work-based Education (WBE) ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง คือ การศึกษางานวิจัยจากปัญหาวิจัยจริง หรือ Work-based Researching (WBR) เป็นการศึกษาวิจัยของคณาจารย์จากปัญหาวิจัยจริงในองค์การที่ผลวิจัยพร้อมนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้โดยตรง และกลับมาสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 และด้านการวิจัยและนวัตกรรมที่กำหนดไว้ว่า “ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ความต้องการจำเป็นของชุมชน สังคม และประเทศ ผลลัพธ์ของการวิจัยและนวัตกรรมมีผลกระทบสูงต่อการพัฒนาผู้เรียน การสร้างคุณภาพชีวิต หรือการสร้างโอกาส มูลค่าเพิ่ม และขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันระดับนานาชาติ” ดังนั้นการพิจารณาผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมที่มีคุณภาพและมีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมหรือเชิงพาณิชย์ เปรียบเทียบกับจำนวนงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมในปีการศึกษาที่ประเมินจะเป็นการยืนยันถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของคณะวิชาในการดำเนินการตามหลัก Work-based Researching

นิยามเฉพาะตัวบ่งชี้ 2.4

1. *ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม* สำหรับตัวบ่งชี้ 2.4 ให้นับเฉพาะผลงานที่เข้าเงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่งดังต่อไปนี้

1.1 ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากภายในหรือภายนอกสถาบัน หรือ

1.2 ผลงานจากงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่ไม่ได้รับทุนสนับสนุนแต่ถูกนำไปใช้ประโยชน์จริงโดยภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคสังคม มีหลักฐานการนำไปใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน โดยต้องรายงานให้คณบดีทราบและคณะจัดเก็บหลักฐาน

2. *ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์* หมายถึง หมายถึง งานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุในโครงการ โครงการวิจัยหรือรายงานการวิจัย หรือประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม เป็นรูปธรรมโดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ปรากฏอย่างชัดเจน โดยการประเภทการใช้ประโยชน์มีรายละเอียดตามนิยามเฉพาะตัวบ่งชี้ข้อที่ 3 และรายละเอียดหลักฐานการใช้ประโยชน์ตามนิยามเฉพาะตัวบ่งชี้ข้อที่ 4

3. *ประเภทของการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม มีดังนี้*

3.1 <u>การใช้ประโยชน์เชิงสังคม</u> หมายถึง ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ที่หน่วยงานภายนอกสถาบันไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน องค์กรวิชาชีพ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน ในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ หรือระดับสากล นำไปใช้ประโยชน์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

3.1.1 การใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนานโยบาย หมายถึง การนำผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมไปใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการจัดทำหรือเปลี่ยนแปลงนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ มาตรฐาน มาตรการ หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ

3.1.2 การใช้ประโยชน์เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม หมายถึง การนำผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมไปใช้แล้วสามารถแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชนหรือองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การพัฒนากลยุทธ์การตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนจนชุมชนมีรายได้มากขึ้น การพัฒนาเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษให้กับโรงเรียนจนนักเรียนของโรงเรียนดังกล่าวมีผลการทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษสูงขึ้น เป็นต้น

3.2 <u>การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์</u> หมายถึง มีการนำผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมไปพัฒนาต่อยอดเป็นสิ่งประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ หรือมีการนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานจนสามารถเพิ่มประสิทธิการผลิตหรือลดรายจ่ายได้ โดยหน่วยงานที่นำไปใช้ประโยชน์นั้นจะเป็นคณะ สถาบัน หรือหน่วยงานภายนอกก็ได้

3.3 <u>การใช้ประโยชน์เชิงทรัพย์สินทางปัญญา</u> หมายถึง มีการนำผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมไปยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายทางการค้า และสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และสถาบันได้ใบรับรองการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว

3.4 <u>การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ</u> หมายถึง ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรม ที่ตีพิมพ์เผยแพร่เป็นบทความวิจัย/บทความวิชาการ และได้ถูกนำไปอ้างอิง (Citation)

ในบทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI หรือฐานข้อมูลระดับนานาชาติ เช่น Web of Science หรือเทียบเท่า

4. หลักฐานการนำไปใช้ประโยชน์

4.1 หลักฐานการนำไปใช้ประโยชน์เชิงสังคม ได้แก่ หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ที่ระบุรายละเอียดการนำไปใช้ประโยชน์ต่อหน่วยงาน หนังสือตรวจรับงานว่าจ้างการทำวิจัยจากหน่วยงานภายนอกที่สนับสนุนทุนวิจัย หรือหลักฐานอื่นใดที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผลงานนั้นถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรและโดยใคร เป็นต้น

4.2 หลักฐานการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ได้แก่ หลักฐานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการมีรายได้จากสิ่งประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อยอดจากผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรม การลดลงของรายจ่าย หรือการเพิ่มขึ้นของประสิทธิผลการผลิต เป็นต้น

4.3 หลักฐานการใช้ประโยชน์เชิงทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ ใบรับรองการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

4.4 หลักฐานการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ ได้แก่ รายงานการอ้างอิง (Citation) จากฐานข้อมูล TCI หรือฐานข้อมูลระดับนานาชาติ เช่น Web of Science หรือเทียบเท่า

5. การนับผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์

5.1 ผลงานฯ ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์นั้น อาจเป็นผลงานฯ ที่เกิดขึ้นในปีการศึกษาอื่น แต่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ในปีการศึกษาที่ประเมิน

5.2 ผลงานฯ ที่เคยนำไปใช้ประโยชน์แล้ว สามารถนับซ้ำได้ หากมีการนำไปใช้ประโยชน์ที่แตกต่างจากเดิมอย่างชัดเจนหรือมีการต่อยอดอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน

<u>ตัวอย่างตารางข้อมูลผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมหรือเชิงพาณิชย์</u>

ชื่อผลงานวิจัยงานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรม	อาจารย์/นักวิจัยเจ้าของผลงาน	หน่วยงานที่นำไปใช้ประโยชน์	ประเด็นที่นำไปใช้ประโยชน์ (อธิบายพอสังเขป)

เกณฑ์การประเมิน

โดยการแปลงค่าคะแนนร้อยละของจำนวนผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมหรือเชิงพาณิชย์หรือทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมทั้งหมดที่ได้รับทุนในปีที่ประเมิน โดยค่าร้อยละที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 60

สูตรการคำนวณ

1. คำนวณค่าร้อยละของจำนวนชิ้นงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมหรือเชิงพาณิชย์หรือทรัพย์สินทางปัญญา โดยสูตร

$$\frac{\text{ผลรวมของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ ในเชิงสังคม เชิงพาณิชย์ เชิงทรัพย์สินทางปัญญา หรือเชิงวิชาการ ในปีการศึกษาที่ประเมิน}}{\text{จำนวนงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมทั้งหมดที่ได้รับทุนในปีที่ประเมิน}} \times 100$$

2. แปลงค่าร้อยละที่คำนวณได้ตามข้อที่ 1 เทียบกับคะแนนเต็ม 5

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{ร้อยละของผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ ในเชิงสังคม เชิงพาณิชย์ เชิงทรัพย์สินทางปัญญา หรือเชิงวิชาการ}}{60} \times 5$$

มาตรฐานที่ 3 ด้านการบริการวิชาการ

คณะให้บริการวิชาการตามความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน และสังคม ตามระดับความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของคณะ โดยมีการบริหารจัดการที่ประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ และมีความโปร่งใส ชัดเจน และตรวจสอบได้ ผลลัพธ์ของการบริการวิชาการนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของผู้เรียน ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยการประกันคุณภาพในมาตรฐานด้านการบริการวิชาการนี้ จะประเมินจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การบริการวิชาการแก่สังคม

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การบริการวิชาการเป็นภารกิจหลักอีกอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา คณะควรคำนึงถึงสมรรถนะหลักหรือความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของคณะมาใช้ในการวางแผนและให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยมีการศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายนำมาจัดทำแผนบริการวิชาการประจำปี ทั้งการบริการวิชาการที่ทำให้เกิดรายได้และการบริการวิชาการที่คณะจัดทำเพื่อสร้างประโยชน์แก่ชุมชน โดยมีการประเมินความสำเร็จของการบริการวิชาการ และนำมาจัดทำเป็นแผน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแก่นักศึกษาให้มีประสบการณ์จากสภาพจริงและนำมาใช้ประโยชน์จนเกิดผลลัพธ์ที่สร้างความพึงพอใจต่อชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เกณฑ์มาตรฐาน

1. จัดทำแผนบริการวิชาการประจำปีตามบริบทและความพร้อมของคณะ โดยมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและกำหนดตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จในระดับแผนและโครงการบริการวิชาการแก่สังคม และเสนอเพื่อพิจารณาอนุมัติ

2. โครงการบริการวิชาการแก่สังคมตามแผน มีการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์จากการบริการวิชาการ เพื่อให้เกิดผลต่อการพัฒนานักศึกษา ชุมชน หรือสังคม

3. โครงการบริการวิชาการในข้อ 1 อย่างน้อยต้องมีโครงการที่บริการแบบให้เปล่า

4. คณะมีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกสถาบัน และบูรณาการบริการวิชาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอน หรือการวิจัย หรือการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

5. ประเมินความสำเร็จตามตัวบ่งชี้ของแผนและโครงการบริการวิชาการในข้อ 1 และนำเสนอกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณา

6. นำผลการประเมินตามข้อ 5 มาปรับปรุงแผนหรือพัฒนาการให้บริการวิชาการแก่สังคม

7. คณะมีส่วนร่วมในการบริการวิชาการแก่สังคมในระดับสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินงาน 1 ข้อ	มีการดำเนินงาน 2-3 ข้อ	มีการดำเนินงาน 4 ข้อ	มีการดำเนินงาน 5-6 ข้อ	มีการดำเนินงาน 7 ข้อ

มาตรฐานที่ 4 ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

คณะมีการจัดการเรียนรู้ การวิจัย หรือการบริการวิชาการซึ่งนำไปสู่การสืบสาน การสร้างความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม การปรับและประยุกต์ใช้ศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและต่างประเทศอย่างเหมาะสม ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน ผลลัพธ์ของการจัดการด้านศิลปวัฒนธรรมทำให้เกิดความภูมิใจในความเป็นไทย หรือการสร้างโอกาสและมูลค่าเพิ่มให้กับผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน โดยการประกันคุณภาพในมาตรฐานด้านการบริการวิชาการนี้ จะประเมินจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

ผลลัพธ์การดำเนินงานสำคัญที่ต้องรายงาน “ไม่มี”

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

คณะต้องมีแผนงาน โครงการ/กิจกรรม เพื่อการบริหารจัดการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย ตลอดจนมีการบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ หรือการวิจัย หรือการบริการวิชาการ เพื่อนำไปสู่การสืบสาน การสร้างความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม การปรับและประยุกต์ใช้ศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและต่างประเทศอย่างเหมาะสม ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของคณะอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เกณฑ์มาตรฐาน

1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย
2. จัดทำแผนงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และกำหนดตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผน รวมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผน และเสนอเพื่อพิจารณา
3. มีการส่งเสริม สนับสนุนการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทยกับการเรียนการสอน หรือการวิจัย หรือการบริการวิชาการ
4. กำกับติดตามให้มีการดำเนินงานตามแผนด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และประเมินความสำเร็จตามตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผนด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และนำเสนอเพื่อพิจารณา
5. นำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือโครงการหรือกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย
6. เผยแพร่กิจกรรมหรือการบริการด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทยต่อสาธารณชน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	**คะแนน 2**	**คะแนน 3**	**คะแนน 4**	**คะแนน 5**
มีการดำเนินงาน 1 ข้อ	มีการดำเนินงาน 2 ข้อ	มีการดำเนินงาน 3-4 ข้อ	มีการดำเนินงาน 5 ข้อ	มีการดำเนินงาน 6 ข้อ

มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ โดยมีกรรมการประจำคณะทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการทำงานของคณะให้มีประสิทธิภาพ คณะจะต้องบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ โดยให้ครอบคลุม 3 ประเด็นสำคัญ คือ

1. สถาบันอุดมศึกษามีหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนแบบบูรณาการ เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและความต้องการ ที่หลากหลายของประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม สถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

2. สถาบันอุดมศึกษามีการบริหารงานตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนมีการบริหารจัดการบุคลากรและทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล คำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยืดหยุ่น คล่องตัว โปร่งใสและตรวจสอบได้

3. สถาบันอุดมศึกษามีระบบประกันคุณภาพ มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาการจัดการศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และสถาบันที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกำกับให้การจัดการศึกษาและการดำเนินงานตามพันธกิจเป็นไปตามกฎกระทรวงฯ การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานอื่น ๆ ที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กำหนด

โดยประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการของคณะ สามารถประเมินได้จากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 อาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 อาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 การบริหารคณะเพื่อการกำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธกิจ กลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ของคณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ระบบกำกับการประกันคุณภาพหลักสูตรและคณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 อาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก

ชนิดของตัวบ่งชี้ ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การศึกษาระดับอุดมศึกษาถือเป็นการศึกษาระดับสูงสุดที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และความลุ่มลึกทางวิชาการ เพื่อปฏิบัติพันธกิจสำคัญของสถาบันในการผลิตบัณฑิต ศึกษาวิจัยเพื่อการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้ ดังนั้น คณะจึงควรมีอาจารย์ที่มีระดับคุณวุฒิทางการศึกษาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรที่เปิดสอนในสัดส่วนที่เหมาะสมกับพันธกิจหรือจุดเน้นของหลักสูตร

เกณฑ์การประเมิน แปลงค่าร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเป็นคะแนนระหว่าง 0-5

เกณฑ์เฉพาะสถาบันกลุ่ม ข และ ค2

ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 40 ขึ้นไป

สูตรการคำนวณ

1. คำนวณค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกตามสูตร ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนอาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำคณะทั้งหมด}} \times 100$$

2. แปลงค่าร้อยละที่คำนวณได้ในข้อ 1 เทียบกับคะแนนเต็ม 5 ตามสูตรดังนี้

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก}}{\text{ร้อยละ 40}} \times 5$$

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 อาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ชนิดของตัวบ่งชี้ ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้

สถาบันอุดมศึกษาถือเป็นขุมปัญญาของประเทศ และมีความรับผิดชอบที่จะต้องส่งเสริมให้อาจารย์ในสถาบันทำการศึกษาวิจัยเพื่อแสวงหาและพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ การดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นการสะท้อนกลไกการบริหารและพัฒนาคณาจารย์ ตลอดจนลักษณะงานและประสบการณ์ของอาจารย์

เกณฑ์การประเมิน แปลงค่าร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นคะแนนระหว่าง 0-5

เกณฑ์เฉพาะสถาบันกลุ่ม ข และ ค2

ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์รวมกันที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 60 ขึ้นไป

สูตรการคำนวณ

1. คำนวณค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามสูตร ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนอาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำคณะทั้งหมด}} \times 100$$

2. แปลงค่าร้อยละที่คำนวณได้ในข้อ 1 เทียบกับคะแนนเต็ม 5 ตามสูตรดังนี้

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{\text{ร้อยละของอาจารย์ประจำคณะที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ}}{\text{ร้อยละ 60}} \times 5$$

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 **การบริหารคณะเพื่อการกำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธกิจ กลุ่มสถาบันและเอกลักษณ์ของคณะ**

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

สถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจหลัก คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในการดำเนินพันธกิจหลัก สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินงานผ่านคณะ ดังนั้น คณะต้องมีแผนเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาและการดำเนินงานของคณะให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และกลุ่มสถาบันตลอดจนมีการบริหารทั้งด้านบุคลากร การเงิน และความเสี่ยง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกิจหลักให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

เกณฑ์มาตรฐาน

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และพัฒนาแผนกลยุทธ์จากผลการวิเคราะห์สภาวการณ์องค์กร เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของคณะ และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะ สถาบัน รวมทั้งสอดคล้องกับกลุ่มสถาบันและเอกลักษณ์ของคณะ และพัฒนาไปสู่แผนกลยุทธ์ รวมทั้งมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่เป็นผลจากการวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของคณะ และเสนอแผนกลยุทธ์และแผนบริหารความเสี่ยงต่อผู้บริหารสถาบันเพื่อพิจารณาอนุมัติ

2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่ประกอบไปด้วยต้นทุนต่อหน่วยในแต่ละหลักสูตร สัดส่วน ค่าใช้จ่ายเพื่อพัฒนานักศึกษา อาจารย์ บุคลากร การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการบริหารหลักสูตร ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการผลิตบัณฑิต และโอกาสในการแข่งขัน

3. ดำเนินการบริหารจัดการเครือข่ายของคณะ (Networking Management) เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามพันธกิจต่าง ๆ ของคณะ

4. บริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลอย่างครบถ้วนที่อธิบายผลการดำเนินงานและแสดงผลลัพธ์อย่างชัดเจน

5. มีระบบการจัดการความรู้เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีจากความรู้ทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ตามประเด็นความรู้ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนได้แก่ (1) พันธกิจหรือสมรรถนะหลัก (WBE) ของคณะ และ (2) สมรรถนะหรือความเชี่ยวชาญของบุคลากร โดยมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบและนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริงหรือสร้างมูลค่าเพิ่ม

6. การกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารและแผนพัฒนาบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน

7. ดำเนินการเพื่อรับฟังเสียงของนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ (Voice of Stakeholders) เพื่อนำไปจัดการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน

8. ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	**คะแนน 2**	**คะแนน 3**	**คะแนน 4**	**คะแนน 5**
มีการดำเนินงาน 1 ข้อ	มีการดำเนินงาน 2-3 ข้อ	มีการดำเนินงาน 4-5 ข้อ	มีการดำเนินงาน 6-7 ข้อ	มีการดำเนินงาน 8 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ระบบกำกับติดตามการประกันคุณภาพหลักสูตรและคณะ

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

คณะมีหน้าที่กำกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรและคณะ โดยมีการดำเนินงานตั้งแต่การควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินจะมุ่งไปที่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าการประเมินคุณภาพ เพื่อให้สามารถส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนด สะท้อนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

เกณฑ์มาตรฐาน

1. มีระบบและกลไกในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรและคณะให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรและคณะ
2. มีคณะกรรมการกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามระบบที่กำหนดในข้อ 1 และรายงานผลการติดตามให้คณะกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณา
3. มีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหลักสูตรและคณะให้เกิดผลตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพ
4. มีการประเมินคุณภาพหลักสูตรและคณะ และรายงานผลการประเมินให้กรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณา
5. นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการประจำคณะมาปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของหลักสูตรและคณะ
6. มีผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรทุกหลักสูตรผ่านองค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินงาน 1 ข้อ	มีการดำเนินงาน 2 ข้อ	มีการดำเนินงาน 3-4 ข้อ	มีการดำเนินงาน 5 ข้อ	มีการดำเนินงาน 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 การสรุปผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ

การประเมินระดับคณะจะสะท้อนผลการดำเนินงานของผู้บริหารคณะใน 4 พันธกิจ รวมทั้งระบบการบริหารจัดการของคณะด้วย โดยแสดงเป็นค่าเฉลี่ยในแต่ละพันธกิจ นอกจากนั้นมีการวิเคราะห์แยกเป็นปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ด้วย เพื่อให้ผู้บริหารคณะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนา ดังตารางต่อไปนี้

ตารางวิเคราะห์ผลการประเมินระดับคณะ

มาตรฐาน	คะแนนการประเมินเฉลี่ย					ผลการประเมิน
	จำนวนตัวบ่งชี้	I	P	O	คะแนนเฉลี่ย	0.00-1.50 ต้องปรับปรุงเร่งด่วน 1.51-2.50 ต้องปรับปรุง 2.51-3.50 ระดับพอใช้ 3.51-4.50 ระดับดี 4.51-5.00 ระดับดีมาก
1	6	-	1.2, 1.3, 1.5	1.1, 1.4, 1.6		
2	4	2.2	2.1	2.3, 2.4		
3	1		3.1			
4	1		4.1			
5	4	5.1, 5.2	5.3, 5.4	-		
รวม	16	3	8	5		
ผลการประเมิน						

*ตัวบ่งชี้ 1.1 เป็นค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินระดับหลักสูตรทุกหลักสูตร

คณะควรวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับจุดเด่น (Strengths) และจุดที่ควรพัฒนา (Areas for Improvement) ในแต่ละองค์ประกอบด้วย ตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างรายงานผลการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา มาตรฐานที่ 1–มาตรฐานที่ 5

จุดเด่น (Strengths)
1.
2.
จุดที่ควรพัฒนา (Areas for Improvement)
1.
2.

ผลลัพธ์การดำเนินงานที่สำคัญ (Significant Operational Outcomes)

นอกจากเหนือจากตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีผลลัพธ์การดำเนินงานสำคัญอื่น ๆ ที่สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานของคณะในเชิงลึกได้ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของคณะและสถาบัน ดังนั้น เกณฑ์ PIM-FQC จึงกำหนดให้คณะรายงานผลลัพธ์การดำเนินงานที่สำคัญมายังสำนักประกันและพัฒนาคุณภาพการศึกษา “ภายในสิ้นเดือนตุลาคมของทุกปี” เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์คุณภาพการดำเนินงานของสถาบันต่อไป โดยมีรายละเอียดจำแนกตามมาตรฐานการอุดมศึกษาดังนี้

ผลลัพธ์การดำเนินงานสำคัญของมาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน จำนวน 12 รายการ

1. อัตราการสำเร็จการศึกษาตามเวลาที่กำหนด

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนที่สามารถทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามเวลาที่กำหนด โดยคำนวณจากจำนวนนักศึกษาที่จบการศึกษาตามเวลาที่กำหนด เปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่รับเข้าในคณะของรุ่น
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{จำนวนนักศึกษาที่จบการศึกษาตามแผน}}{\text{จำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่รับเข้าในคณะของรุ่น}} \times 100$ *- ไม่นำนักศึกษาที่เสียชีวิต หรือย้ายที่ทำงานสำหรับบัณฑิตศึกษา มาคำนวณ*
แหล่งข้อมูล	รายงานอัตราการสำเร็จการศึกษา จากสำนักส่งเสริมวิชาการ

2. ร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและทักษะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานพร้อมเข้าสู่การทำงาน (Ready to Work) โดยคำนวณจากจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ภายใน 1 ปี
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี}}{\text{จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$ *- ไม่นำบัณฑิตที่ศึกษาต่อ เกณฑ์ทหาร อุปสมบท และบัณฑิตที่มีงานทำแล้วแต่ไม่ได้เปลี่ยนงานมาคำนวณ*

แหล่งข้อมูล	รายงานสรุปผลสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ระดับปริญญาตรี จากสำนักวิจัยและพัฒนา

3. จำนวนนักศึกษาที่ได้รับรางวัลจากองค์กรภายนอก

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ในการสนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพทั้งทางด้านวิชาการ วิชาชีพ รวมถึงความสามารถพิเศษอื่น ๆ เป็นที่ยอมรับขององค์กรภายนอกสถาบัน โดยคำนวณจากจำนวนนักศึกษาของคณะที่ได้รับรางวัลจากผลงานวิชาการหรือวิชาชีพหรือกิจกรรมของนักศึกษาในระดับองค์กรภายนอกสถาบัน
สูตรการคำนวณ	= จำนวนนักศึกษาของคณะที่ได้รับรางวัลจากผลงานวิชาการหรือวิชาชีพหรือกิจกรรมของนักศึกษาในระดับองค์กรภายนอกสถาบันตลอดปีการศึกษา
แหล่งข้อมูล	คณะ

4. จำนวนผลงานของนักศึกษาที่ได้รับรางวัลระดับชาติหรือนานาชาติหรือการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ในการสนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพทั้งทางด้านวิชาการ วิชาชีพ เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติหรือสามารถต่อยอดผลงานเชิงพาณิชย์ได้ คำนวณจากจำนวนผลงานของนักศึกษาคณะที่ได้รับรางวัลจากผลงานวิชาการ วิชาชีพ เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติ หรือสามารถต่อยอดผลงานเชิงพาณิชย์ได้ ผลงานของนักศึกษา ได้แก่ โครงการ โครงงาน งานวิจัย ผลงานทางวิชาการ งานสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม รางวัลระดับชาติ ได้แก่ รางวัลที่ได้รับจากหน่วยงานภายนอกสถาบันระดับกรม หรือเทียบเท่าขึ้นไป (เช่นระดับจังหวัด) หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือองค์การกลางระดับชาติทั้งภาครัฐและเอกชน (เช่นสภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า สภาวิชาชีพ)

	<u>รางวัลระดับนานาชาติ</u> ได้แก่ รางวัลที่ได้รับจากองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศ <u>การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์</u> ได้แก่ มีการนำผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมไปสู่การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ซึ่งก่อให้เกิดรายได้
สูตรการคำนวณ	= จำนวนผลงานของนักศึกษาคณะผลงานวิชาการ วิชาชีพ เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติ หรือสามารถต่อยอดผลงานเชิงพาณิชย์ได้ ตลอดปีการศึกษา
แหล่งข้อมูล	คณะ

5. จำนวนผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรของนักศึกษา

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์การผลิตผลงานที่สร้างโอกาส มูลค่าเพิ่ม และขีดความสามารถของนักศึกษา ที่นำไปสู่การพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศชาติ โดยคำนวณจากจำนวนผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรของนักศึกษา โดยเป็นผลงานของนักศึกษาหรือเป็นผลงานที่ทำร่วมกับผู้อื่น
สูตรการคำนวณ	= จำนวนผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรของนักศึกษา - *นำมาคำนวณเมื่อได้รับเลขที่สิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร*
แหล่งข้อมูล	คณะ

6. จำนวนผลงานนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ในการสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีการค้นคว้า ประมวลความรู้เพื่อจัดทำผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการใช้ความรู้อย่างเป็นระบบและสามารถนำเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยคำนวณจากจำนวนผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สูตรการคำนวณ	= จำนวนผลงานที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา *- การนับจำนวนการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา นับ ณ วันที่ได้รับการตีพิมพ์ผลงานในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ <u>ไม่</u>นับจากวันที่ได้รับการตอบรับ*
แหล่งข้อมูล	คณะ

7. ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อคุณภาพหลักสูตร

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะมีการดำเนินการควบคุมคุณภาพหลักสูตร การติดตามตรวจสอบคุณภาพ วัดประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อคุณภาพของหลักสูตร โดยคำนวณจากผลคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อคุณภาพของหลักสูตร ที่คณะรับผิดชอบ
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{ผลรวมของค่าคะแนนประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อคุณภาพหลักสูตร}}{\text{จำนวนนักศึกษาทั้งหมดของคณะที่ตอบแบบประเมิน}}$
แหล่งข้อมูล	รายงานสรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพหลักสูตร โดยสำนักวิจัยและพัฒนา

8. ระดับความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และบริการต่าง ๆ

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะมีการดำเนินการให้เกิดความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งทางกายภาพ ความพร้อมของอุปกรณ์ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่ส่งผลให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิผล โดยคำนวณจากผลคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และบริการต่าง ๆ ที่คณะรับผิดชอบ
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{ผลรวมของค่าคะแนนประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และบริการต่างๆ ทุกหลักสูตร}}{\text{จำนวนนักศึกษาทั้งหมดของคณะที่ตอบแบบประเมิน}}$
แหล่งข้อมูล	รายงานสรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดบริการด้าน ต่าง ๆ โดยสำนักวิจัยและพัฒนา

9. อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาเมื่อสิ้นสุดการเรียนในชั้นปีที่ 1

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะมีการดำเนินการสนับสนุนให้นักศึกษามีความพร้อมทางการเรียน การดำเนินชีวิตนักศึกษา และสร้างสัมพันธภาพที่ดีแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยคำนวณจากจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่คงอยู่ ณ สิ้นปีการศึกษา
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่รับเข้าแต่ละรุ่น} - \text{จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ออกทุกกรณี}}{\text{จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่รับเข้าแต่ละรุ่น}} \times 100$ *- ไม่นำนักศึกษาที่เสียชีวิต หรือย้ายที่ทำงานสำหรับบัณฑิตศึกษา มาคำนวณ*
แหล่งข้อมูล	รายงานสรุปผลอัตราการคงอยู่ของนักศึกษาเมื่อสิ้นสุดการเรียนในชั้นปีที่ 1 โดยสำนักส่งเสริมวิชาการ

10. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะมีกระบวนการในการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้ชีวิตในคณะได้อย่างมีความสุข โดยแสดงคะแนนเฉลี่ยผลประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่คณะรับผิดชอบ
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{ผลรวมของค่าคะแนนประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา}}{\text{จำนวนนักศึกษาทั้งหมดของคณะที่ตอบแบบประเมิน}}$
แหล่งข้อมูล	รายงานสรุปผลประเมินผลคุณลักษณะและการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยสำนักวิจัยและพัฒนา

11. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะได้ดำเนินการจัดการศึกษาที่เป็นไปตามอัตลักษณ์ของสถาบันการในเป็น Work-based Education ที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยนำผลมาจากแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อคณะ
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{ผลรวมของค่าคะแนนประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อคณะ}}{\text{จำนวนผู้ปกครองทั้งหมดของคณะที่ตอบแบบประเมิน}}$
แหล่งข้อมูล	รายงานผลประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ โดยสำนักวิจัยและพัฒนา

12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

คำอธิบาย	เพื่อแสดงให้เห็นว่าคณะได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามระบบ Work-based Education ที่สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยแสดงผลคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตในภาพรวมของคณะ
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{ผลรวมของค่าคะแนนผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต}}{\text{จำนวนผู้ใช้บัณฑิตของคณะที่ตอบแบบประเมิน}}$
แหล่งข้อมูล	รายงานสรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ โดยสำนักวิจัยและพัฒนา

ผลลัพธ์การดำเนินงานสำคัญของมาตรฐานที่ 2 ด้านการวิจัยและนวัตกรรม จำนวน 2 รายการ

1. ร้อยละของงานวิจัยที่เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะได้ดำเนินการกำกับติดตาม ควบคุมดำเนินการงานวิจัยได้อย่างเป็นระบบ โดยคำนวณจากจำนวนโครงการวิจัยที่เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในปีการศึกษาที่ประเมิน
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{จำนวนโครงการวิจัยที่เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในปีการศึกษาที่ประเมิน}}{\text{จำนวนโครงการวิจัยที่มีกำหนดเสร็จในปีการศึกษาที่ประเมิน}} \times 100$ *- โครงการวิจัยที่ขยายระยะเวลาตามสัญญาทุน ถือว่าเป็นโครงการวิจัยที่ไม่เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด*
แหล่งข้อมูล	รายงานจำนวนโครงการวิจัย โดยสำนักวิจัยและพัฒนา

2. รายได้จากการวิจัยภายนอกสถาบัน

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะได้มุ่งเน้นให้มีการดำเนินการวิจัย และได้รับการสนับสนุนงานวิจัย โดยนับจากจำนวนเงินทุนวิจัยที่ได้รับจากภายนอกสถาบันเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย
สูตรการคำนวณ	= จำนวนเงินทุนวิจัยที่ได้รับจากการวิจัยภายนอกสถาบัน
แหล่งข้อมูล	รายงานเงินสนับสนุนวิจัย โดยสำนักวิจัยและพัฒนา

ผลลัพธ์การดำเนินงานสำคัญของมาตรฐานที่ 3 ด้านการบริการวิชาการ จำนวน 4 รายการ

1. ร้อยละของโครงการบริการวิชาการที่เสร็จตามกำหนดระยะเวลา

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะได้มีกระบวนการในการกำกับติดตาม ควบคุม ดำเนินการงานบริการวิชาการได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยคำนวณจากจำนวนโครงการบริการวิชาการที่แล้วเสร็จในระยะเวลาที่กำหนดในปีการศึกษานั้น
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{จำนวนโครงการบริการวิชาการที่เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในปีการศึกษาที่ประเมิน}}{\text{จำนวนโครงการบริการวิชาการที่ได้รับอนุมัติในปีการศึกษาที่ประเมิน}} \times 100$ - *นับเฉพาะโครงการบริการวิชาการที่มีกำหนดเสร็จในปีที่ประเมิน*
แหล่งข้อมูล	คณะ

2. รายได้จากการบริการวิชาการ

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะมีความสามารถในการสร้างรายได้จากความรู้ความสามารถ สมรรถนะของคณะ โดยนับจำนวนโครงการบริการวิชาการที่มีรายได้
สูตรการคำนวณ	= จำนวนเงินรายได้ของโครงการบริการวิชาการที่มีรายได้ *- สามารถนับโครงการบริการวิชาการที่เป็นลักษณะโครงการวิจัยได้*
แหล่งข้อมูล	คณะ

3. ร้อยละการเติบโตของรายได้จากการบริการวิชาการ

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะมีรายได้จากการบริการวิชาการที่เติบโตขึ้น โดยคำนวณจากโครงการบริการวิชาการที่มีรายได้ปีการศึกษาปัจจุบัน เปรียบเทียบกับปีการศึกษาก่อนหน้า
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{รายได้ฯ ปีการศึกษาปัจจุบัน - รายได้ฯ ปีการศึกษาก่อนหน้า}}{\text{รายได้จากการบริการวิชาการ ปีการศึกษาก่อนหน้า}} \times 100$ *- สามารถนับรายได้จากโครงการบริการวิชาการที่เป็นลักษณะโครงการวิจัยได้*
แหล่งข้อมูล	คณะ

4. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการวิชาการ

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นถึงผลการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการที่ตอบสนองต่อผู้รับบริการ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการเฉลี่ยทุกโครงการ
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{ผลรวมค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้รับบริการทุกโครงการ}}{\text{จำนวนโครงการ}}$
แหล่งข้อมูล	คณะ

ผลลัพธ์การดำเนินงานสำคัญของมาตรฐานที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 11 รายการ

1. จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ (FTES)

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่า คณะได้มีการวางแผนสัดส่วนของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ต้องสอดคล้องกับลักษณะการเรียนการสอน โดยคำนวณจากจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง
สูตรการคำนวณ	**ใช้สูตรการคำนวณตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557** 1. คำนวณค่าหน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hours: SCH) ซึ่งก็คือผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนทุกรายวิชาตลอดปีการศึกษารวบรวมหลังจากนักศึกษาลงทะเบียนแล้วเสร็จ (หมดกำหนดเวลาเพิ่ม-ถอน) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้ SCH = $\sum n_i c_i$ เมื่อ n_i = จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาที่ i c_i = จำนวนหน่วยกิตของวิชาที่ i 2. คำนวณค่า FTES โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อปี (FTES) = $\frac{\text{Student Credit Hours (SCH) ทั้งปี}}{\text{จำนวนหน่วยกิตต่อปีการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการลงทะเบียนในระดับปริญญานั้น ๆ}}$ - ปรับจำนวนในระหว่างปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา เพื่อนำมารวมคำนวณหาสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาต่ออาจารย์ประจำ 1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ = FTES ระดับปริญญาตรี + FTES ระดับบัณฑิตศึกษา 2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ = FTES ระดับปริญญาตรี + (2 x FTES ระดับบัณฑิตศึกษา) 3. กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ = FTES ระดับปริญญาตรี + (1.8 x FTES ระดับบัณฑิตศึกษา)

	3. นำจำนวน FTES มาคำนวณ $= \frac{\text{จำนวน } FTES}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำคณะที่ปฏิบัติงานจริง}}$
แหล่งข้อมูล	รายงานจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ โดยสำนักประกันคุณภาพการศึกษา (โดยได้รับข้อมูลจำนวนนักศึกษาจากสำนักส่งเสริมวิชาการ)

2. ระดับความพึงพอใจของบุคลากร

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าบุคลากรของคณะมีความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ (เช่น สภาพแวดล้อมการทำงาน สวัสดิการ ความก้าวหน้า ความปลอดภัยในการทำงาน) ในระดับใด เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารนำผลไปพัฒนาความพึงพอใจของบุคลากรในการทำงานและส่งผลต่อความผูกพันต่อคณะและสถาบัน โดยแสดงผลจากคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อคณะ
สูตรการคำนวณ	= คะแนนเฉลี่ยโดยรวมของความพึงพอใจของบุคลากรในแต่ละด้าน
แหล่งข้อมูล	รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อคณะ โดยสำนักทรัพยากรมนุษย์

3. ระดับคะแนนความผูกพันต่อสถาบัน

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าบุคลากรของคณะ มีความผูกพันต่อสถาบัน เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารนำผลไปพัฒนาความผูกพันที่มีต่อคณะ โดยแสดงผลจากคะแนนการสำรวจความผูกพันของคณะ
สูตรการคำนวณ	= คะแนนเฉลี่ยของความผูกพันของบุคลากรต่อคณะ
แหล่งข้อมูล	รายงานผลการประเมินความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อคณะ โดยสำนักทรัพยากรมนุษย์

4. ร้อยละการลาออกของบุคลากร

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะได้มุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านบุคลากร เพื่อคงอัตรากำลังที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของคณะ โดยคำนวณจาก<u>บุคลากรที่พ้นระยะทดลองงานแล้วลาออก</u>
สูตรการคำนวณ	$=\frac{\text{บุคลากรที่พ้นระยะทดลองงานแล้วลาออก}}{\text{บุคลากรทั้งหมดของคณะเมื่อสิ้นปีการศึกษา}} \times 100$
แหล่งข้อมูล	รายงานอัตรากำลัง ในส่วนรายงานอัตราการลาออก โดยสำนักทรัพยากรมนุษย์

5. ความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาบุคลากร

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะมีการพัฒนาสมรรถนะการทำงานของบุคลากร<u>ตามตำแหน่งงานหรือสาขาวิชาชีพที่เป็นไปตามแผนพัฒนาบุคลากร</u> โดยคำนวณจากร้อยละของบุคลากรที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถในการพัฒนาสมรรถนะการทำงานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละตำแหน่งงาน 1) **สายวิชาการ** พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู และความเชี่ยวชาญหลัก (ตามหลักสูตรมาตรฐานของสำนักทรัพยากรมนุษย์) 2) **สายสนับสนุน** พัฒนาตามตำแหน่งงาน และวิชาชีพ (ตามหลักสูตรมาตรฐานของสำนักทรัพยากรมนุษย์)
สูตรการคำนวณ	= แสดงผลความสำเร็จตามแผนพัฒนาสมรรถนะการทำงานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสายงานวิชาการและสายสนับสนุน 2 ส่วน ดังนี้ 1. ร้อยละบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาตามสมรรถนะในงาน $=\frac{\text{บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาตรงตามสาขา}}{\text{บุคลากรที่ต้องมีการพัฒนาตามแผนเมื่อสิ้นปีการศึกษา}} \times 100$ 2. ผลประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาตามสมรรถนะในงานหลังจบการอบรม (คะแนนตามสำนักทรัพยากรมนุษย์กำหนดวิธีการวัด)
แหล่งข้อมูล	คณะ

6. จำนวนบุคลากรที่ขึ้นทะเบียนนักนวัตกร (แบ่งตามระดับ)

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะมีการพัฒนาสมรรถนะการทำงานของบุคลากรด้านนวัตกรรมตาม PIM Roadmap in 2030 โดยนับจากจำนวนนักนวัตกรทั้งหมดที่ขึ้นทะเบียนใน Innovation Pool แบ่งตามระดับ ตามเกณฑ์ของสำนักบริหารกลยุทธ์และนวัตกรรม 1. ผู้ช่วยนักนวัตกร (Assistant Innovator) 2. นักนวัตกร 1 (Associate Innovator) 3. นักนวัตกร 2 (Innovator) 4. นักนวัตกร 3 (Principle Innovator)
สูตรการคำนวณ	= จำนวนนักนวัตกรทั้งหมดที่ขึ้นทะเบียนใน Innovation Pool แบ่งตามระดับ
แหล่งข้อมูล	ทะเบียนนักนวัตกร โดยสำนักบริหารกลยุทธ์และนวัตกรรม

7. จำนวนบุคลากรที่ได้รับรางวัล การเชิดชูเกียรติในด้านต่าง ๆ

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะได้ดำเนินการพัฒนาความรู้ความสามารถหรือสมรรถนะการทำงานของบุคลากร จนได้รับการยอมรับจากทั้งภายในและภายนอกสถาบัน โดยนับจากบุคลากรที่ได้รับรางวัล/ได้รับเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติในด้านต่าง ๆ ทั้งทางการเรียนการสอน วิชาการ วิชาชีพ วิจัย และความสามารถพิเศษ อื่น ๆ
สูตรการคำนวณ	= จำนวนบุคลากรที่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในด้านต่าง ๆ
แหล่งข้อมูล	คณะ

8. ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นกรรมการในสายงานทางวิชาการ/วิชาชีพ

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่าคณะได้ดำเนินการพัฒนาความรู้ความสามารถหรือสมรรถนะการทำงานของบุคลากร จนได้รับการยอมรับจากแวดวงวิชาการ วิชาชีพ โดยคำนวณจากอาจารย์ที่เป็นกรรมการในสายงานทางวิชาการ/วิชาชีพ ภายนอกสถาบัน
สูตรการคำนวณ	$= \frac{\text{อาจารย์ที่เป็นกรรมการในสายงานทางวิชาการ/วิชาชีพ ภายนอกสถาบัน}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำคณะทั้งหมด}} \times 100$ - *นับจากที่มีคำสั่งหรือหนังสือเชิญเป็นคณะกรรมการจากหน่วยงานภายนอกสถาบัน*
แหล่งข้อมูล	คณะ

9. ความสำเร็จในการบริหารงานด้วยธรรมาภิบาลของคณะ

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นว่า บุคลากรของคณะมีการรับรู้และความรู้ต่อการดำเนินงานของคณะในด้านธรรมาภิบาล ซึ่งจะเป็นผลสะท้อนจากการดำเนินนโยบายส่งเสริมตามหลักธรรมาภิบาล
สูตรการคำนวณ	แสดงผลความสำเร็จในการบริหารงานด้วยธรรมาภิบาลของคณะ 2 ส่วน ดังนี้ 1. บุคลากรทุกคนในคณะรับรู้และมีความรู้ต่อการบริหารงานด้วยธรรมาภิบาล ในการสอบ Corporate Governance Test (ร้อยละ 100 ของบุคลากรสอบผ่าน) 2. คะแนนเฉลี่ยจากผลประเมิน 360 องศา ของคณบดีในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านธรรมาภิบาล
แหล่งข้อมูล	รายงานผลการดำเนินงาน โดยสำนักทรัพยากรมนุษย์

10. คะแนน Performance ของหน่วยงาน

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของคณะตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถาบัน โดยคำนวณจากผลสำเร็จการดำเนินงานตามเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ตัวชี้วัด และโครงการเชิงกลยุทธ์ ตามรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา
สูตรการคำนวณ	= ผลรวมของค่าคะแนน Performance ของหน่วยงาน ตามรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา
แหล่งข้อมูล	คณะ ตามแบบฟอร์มรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสำนักบริหารกลยุทธ์และนวัตกรรม

11. รายได้สุทธิของคณะ (รายรับ-รายจ่าย)

คำอธิบาย	แสดงผลลัพธ์ให้เห็นถึงการวางแผนและการดำเนินงานทางการเงินของคณะที่เป็นไปตามแผนงบประมาณประจำปีของคณะ โดยพิจารณาจากงบประมาณรายได้หักค่าใช้จ่ายของคณะ
สูตรการคำนวณ	= รายได้สุทธิของคณะ
แหล่งข้อมูล	รายงานผลการดำเนินงานด้านการเงินของคณะ โดยสำนักบัญชีและการเงิน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
บันทึกการปรับปรุงรายละเอียดเนื้อหาที่สำคัญของคู่มือ

บันทึกการปรับปรุงรายละเอียดคู่มือที่สำคัญ

ครั้งที่	อ้างอิงตาม	รายละเอียดการปรับปรุง
1	มติการประชุมครั้งที่ 4/2564 คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถาบัน ประจำปีการศึกษา 2563	ปรับปรุงรายละเอียดตัวบ่งชี้ที่ 2.2 โดยเพิ่มหมายเหตุข้อ 5. แนวทางการนับเงินสนับสนุนงานนวัตกรรมจากสถาบัน (หน้า 71-72)
2	มติการประชุมครั้งที่ 1/2565 คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถาบัน ประจำปีการศึกษา 2564	ปรับปรุงชื่อตัวบ่งชี้ รายละเอียดและวิธีการคำนวณของตัวบ่งชี้ 2.4

ภาคผนวก ข. คณะทำงานจัดทำคู่มือและเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

คณะทำงานยกร่างเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

1. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	ที่ปรึกษา
2. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	ประธานคณะทำงาน
3. สำนักอธิการบดีและบริหารความยั่งยืน	คณะทำงาน
4. สำนักบริหารกลยุทธ์และนวัตกรรม	คณะทำงาน
5. คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบัน	คณะทำงาน
6. สำนักประกันและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	คณะทำงานและเลขานุการ

คณะผู้จัดทำคู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

1. อาจารย์ณัฐวุฒิ ว่องทรัพย์ทวี
2. นางสาวดารา วัธนเวทย์
3. นางจันทร์แรม แซ่เตื้อง
4. นายพีรศักดิ์ พรเศรษฐาอนากุล
5. นางสาวศศิภา กันตา
6. นายภูเบศร์ ศรีสุนทรศิริ
7. นายวุทธิรังสรรค์ ธรรมพลิน
8. นางสาววรุณพร สุวรรณธานินทร์
9. นางสาวศศิภา สถิตย์พิษณุพันธ์

ออกแบบปกโดย: นายพีรศักดิ์ พรเศรษฐาอนากุล
เผยแพร่โดย: สำนักประกันและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
85/1 หมู่ 2 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
โทรศัพท์ 02-855-2000 Fax: 02-855-0391

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

85/1 หมู่ 2 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางตลาด

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

WWW. pim.ac.th facebook /pimfanpage